Vinařský věstník

1
2025

Obsah:

Z domova	**2**
Ze zahraničí	**6**
A. Společná zemědělská politika EU	**6**
B. Trh vínem ve světě	**10**
C. Trh vínem v EU a jeho regulace	**19**

jihomoravský kraj

Ve spolupráci s Jihomoravským krajem zpracoval SVČR
Produkováno s podporou Vinařského fondu ČR.

Z domova

SZIF začal vydávat rozhodnutí na podporu DRP

Praha 14. ledna 2025 – Fond podpoří v roce 2024–2025 v rámci Doplňkové redistributivní podpory příjmu pro udržitelnost (DRP/CRISS) celkem 24 799 žadatelů, jimž rozdělí více než 4,7 mld. korun. Platba je poskytována všem žadatelům na prvních 150 hektarů využívané zemědělské plochy. Podmínkou je nárok na Základní podporu příjmu pro udržitelnost (BISS).

„Cílem podpory DRP je řešení dlouhodobě nižších příjmů menších podniků, které by bez podpory nebyly životaschopné, a dále férovější distribuce plateb respektující prokázané výhody z velikosti výroby velkých podniků s dopadem do jejich příjmu. Jedná se o doplňující podporu k základní platbě BISS. Letošní sazba DRP je 3 599,44 korun na hektar," uvedl Josef Miškovský, ředitel Odboru přímých plateb a environmentálních podpor.

Rozhodnutí jsou vydávána v termínu dle Harmonogramu předpokládané administrace Jednotné žádosti (JŽ) 2024–2025. V případě podpory DRP se jedná o rozmezí od 14. ledna 2025 do 17. března 2025.

Harmonogram administrace JŽ je průběžně aktualizován na základě aktuálního stavu implementace administrace jednotlivých podpor. O zásadních změnách v harmonogramu budeme žadatele neprodleně informovat. Aktuální verzi naleznete zde: Harmonogram předpokládané administrace JŽ 2024–2025

Proces výplat finančních prostředků z Jednotné žádosti 2024–2025

SZIF zahájí vydávání rozhodnutí v termínech dle harmonogramu, který je pravidelně aktualizován na základě aktuálního stavu implementace administrace jednotlivých podpor. Žadatel obdrží vydané rozhodnutí na příslušný titul prostřednictvím datové schránky. Pokud se žadatel pravidelně do své datové schránky nepřihlašuje, je rozhodnutí považováno za doručené 10. den od momentu, kdy se v datové schránce žadatele objevilo.

Pokud chce žadatel peníze obdržet co nejdříve, musí se vzdát práva na odvolání, jinak poběží lhůta. Pokud se žadatel nevzdá práva na odvolání ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, rozhodnutí nabývá právní moci po marném uplynutí 15 dnů. Pravomocná rozhodnutí SZIF jsou následně Fondem postupně proplácena.

V případě doplňujících dotazů k harmonogramu a vydávání rozhodnutí kontaktujte prosím, kolegyně a kolegy v regionech. Využít můžete také služeb Infolinky SZIF +420 222 871 871 či zašlete dotaz prostřednictví e-mailu na adresu info@szif.gov.cz.

MGR. EVA ČEŠPIVA, TISKOVÁ MLUVČÍ SZIF

Nová legislativa posiluje postavení rodinných farem

8. 1. 2025 – Tisková zpráva – Rodinná zemědělská hospodářství v České republice získají větší podporu. Poslanecký návrh, na kterém spolupracovalo Ministerstvo zemědělství, upravuje zákon o zemědělství a poprvé jasně definuje pojem rodinného zemědělského hospodářství a zavádí jeho evidenci. Tento krok nejen naplňuje Programové prohlášení vlády, ale také posiluje konkurenceschopnost a udržitelnost českého venkova. Návrh dnes projednala vláda.

V návrhu je rodinné zemědělské hospodářství definováno jako podnik řízený členy jedné rodiny, kteří vlastní, provozují a spravují zemědělské činnosti na maximální výměře 1 000 hektarů.

„Zakotvení definice rodinného zemědělského hospodářství do legislativy považuji za důležitý krok. Rodinné farmy jsou klíčové nejen pro produkci kvalitních potravin, ale i pro ochranu krajiny a udržitelnost venkovských komunit. Nová úprava pomůže těmto hospodářstvím získat cílenou podporu a přizpůsobit legislativu jejich specifickým potřebám," řekl ministr zemědělství Marek Výborný.

Součástí legislativy je také vytvoření veřejné a neveřejné evidence těchto hospodářství, kterou povede Státní zemědělský intervenční fond.

Rodinná zemědělská hospodářství jsou charakteristická svou vazbou na rodinu a odpovědným přístupem k hospodaření. Tyto farmy často diverzifikují svou činnost, například provozováním mlékáren, bouráren nebo přímým prodejem na farmářských trzích. „Návrh zákona má proto zásadní význam nejen pro udržitelnost zemědělství, ale i pro zachování tradic a kulturních hodnot venkova," dodal ministr Výborný.

Ministerstvo zemědělství plánuje navazující opatření. Při jejich nastavování využije novou definici k vytvoření podpory pro rodinná hospodářství. Evidence umožní nejen efektivní správu, ale také lepší monitorování jejich potřeb a výzev.

VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

ČTK: Hektar půdy loni stál 360 360 Kč, meziročně o 4,8 procenta více, půda zdraží i letos

30. 1. 2025 – ČTK – Hektar zemědělské půdy stál loni 360 360 korun, což je o 4,8 procenta víc než v roce 2023, kdy hektar půdy stál 343 725 korun. Vyplývá to ze zprávy o trhu s půdou, kterou ČTK poskytla společnost Farmy.cz. Cena půdy podle dat společnosti roste dlouhodobě, za posledních deset let vzrostla o 220 000 korun za hektar. Podle odborníků, které ČTK oslovila, bude cena růst ▸

i nadále. Agrární komora ČR upozornila na to, že následkem zdražování půdy roste také cena pachtovného, což se promítá do vyšších nákladů zemědělců na produkci potravin.

Cenu půdy ovlivňuje lokalita, kvalita, úrodnost, ale i úroková sazba. "Například pozemky přímo sousedící s lesem jsou levnější vzhledem k vyšším ztrátám, způsobených konzumací úrody zvěří," uvedl Miroslav Rytíř ze společnosti Agro21 zabývající se organizací nákupu zemědělské půdy.

Podle realitního portálu Mojepole.cz, který zprostředkovává prodej pozemků, je půda nejdražší v okolí velkých měst a ve významných zemědělských lokalitách. "Nejlevnější pak bývají pastviny na horských svazích, které jsou těžko přístupné technikou," uvedl ředitel portálu Lukáš Cibulka.

Zpráva o trhu s půdou uvádí, že loni se zemědělská půda obchodovala nejčastěji za ceny v rozmezí 30 až 50 korun za metr čtvereční. Cena orné půdy byla v průměru o 24 procent vyšší než v případě trvalých travních porostů. Podle dat portálu Mojepole.cz činí rozptyl cen 25 až 150 korun za metr čtvereční.

Cibulka očekává, že ceny zemědělské půdy porostou i v letošním roce. Budou podle něj z velké části kopírovat vývoj cen nemovitostí, nárůst cen odhaduje od pěti do deseti procent. Mírný nárůst cen očekává také Rytíř.

Zemědělcům vadí, že cena půdy zvyšuje i pachtovné, tedy částku za dočasné užívání zemědělské půdy. Pachtovné se nejčastěji pohybuje od 3000 do 7000 korun za hektar ročně, uvádí Farmy.cz. Podle Českého statistického úřadu pachtovné loni meziročně zdražilo o 2,6 procenta. Státní pozemkový úřad loni po deseti letech navýšil sazby za pronájem zemědělské půdy ve vlastnictví státu.

"V ČR je podle statistiky ministerstva zemědělství propachtováno kolem 70 procent zemědělské půdy, a proto se jakékoliv zvýšení pachtovného promítá do vyšších nákladů zemědělců na produkci potravin," uvedl prezident komory Jan Doležal. Doležal také upozornil, že zemědělcům v posledních letech rostly i náklady na energie, pohonné hmoty či na mzdy, a mají tak omezené možnosti investovat do koupě půdy.

Společnost Agro21 potvrdila, že podíl kupujících se v poslední době mění ve prospěch nezemědělských investorů. "Nebo jsou to sice hospodáři, kteří ale nemají zemědělství jako svůj hlavní obor podnikání," dodal Rytíř.

Firma Farmy.cz zaznamenala loni 41procentní podíl nezemědělských investorů na realizovaných obchodech, zemědělských investorů bylo 59 procent. Podíl nezemědělských investorů podle ní klesá od roku 2021, zemědělských naopak přibývá. Portál Mojepole.cz tvrdí, že podíl zemědělských i nezemědělských investorů je podobný a nemění se.

AKCR.CZ, 31. 1. 2025

Obecné povolení k použití konvenčního osiva a dalšího rozmnožovacího materiálu v ekologickém zemědělství pro rok 2025

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (dále jen „ÚKZUZ“) vydal obecné povolení k použití konvenčního osiva a dalšího rozmnožovacího materiálu v ekologickém zemědělství pro rok 2025:

ÚKZÚZ jako věcně příslušný správní orgán na úseku osiv a sadby ve smyslu ust. § 2 odst. 1 písm. c) a ekologického zemědělství ve smyslu ust. § 2 odst. 3 a odst. 4 zákona č. 147/2002 Sb., o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ust. § 9 odst. 4 zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a ve smyslu ust. § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) vydal v návaznosti na ust. § 2 odst. 4 a ust. § 171 správního řádu v souladu s přílohou II, část I, bod 1.8.5.7. a 1.8.6. písm. f) Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2018/848 o ekologické produkci a označování ekologických produktů a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 834/2007, v platném znění [dále jen „Nařízení EU 2018/848“], všem osobám podnikajícím v režimu ekologického zemědělství, za podmínek dále stanovených, obecné povolení k používání následujícího konvenčního rozmnožovacího materiálu:

a. ovocných rodů a druhů;
b. vinné révy;
c. kultur pro agrolesnické systémy v ekologickém zemědělství (lesní stromy a keře);
d. osivo a hlízy květin

a to za předpokladu, že ekologický rozmnožovací materiál rostlin příslušných druhů nebo rozmnožovací materiál rostlin příslušných druhů z přechodného období není dostupný trhu v dostatečném množství a jakosti k pokrytí potřeb osob podnikajících v režimu ekologického zemědělství (viz čl. 26 citovaného nařízení).

2. Množství povoleného rozmnožovacího materiálu rostlin z konvenční produkce pro jednu osobu podnikající v režimu ekologického zemědělství činí:
   a. maximálně 10 000 ks daného druhu a odrůdy ovocných rodů a druhů nebo kultury pro agrolesnické systémy v EZ; b. maximálně 50 000 ks dané odrůdy vinné révy; c. maximálně 2 kg osiva daného druhu a odrůdy květin nebo 3 000 ks hlíz daného druhu a odrůdy květin.
3. Při používání obecného povolení jsou osoby podnikající v režimu ekologického zemědělství povinny vést záznamy o použitém množství povoleného rozmnožovacího materiálu rostlin z konvenční produkce.
4. Toto obecné povolení má platnost od 1. 1. do 31. 12. 2025.

MZE, 31. 12. 2024

Ministr Výborný: Sjednocení dozoru a převedení kompetencí ke kontrole na SZPI odstraňuje dříve mnohdy nelogické rozdělení působnosti

15. 1. 2025 – Tisková zpráva — Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI) kontroluje provozovny společného stravování (restaurace, bary, pivnice, vinárny, rychlá občerstvení, cukrárny, stravování na čerpacích stanicích apod.) společně s dalšími orgány dozoru od roku 2015. Od letošního 1. ledna se dozor nad požadavky potravinového práva v provozovnách společného stravování otevřeného typu sjednotil pod Ministerstvo zemědělství.

„Sjednocení dozoru a převedení kompetencí ke kontrole na SZPI odstraňuje dříve mnohdy nelogické rozdělení působnosti, kdy stejné požadavky u stejně zaměřených podniků se srovnatelnou mírou rizika dozorovaly různé orgány. Předností SZPI je kromě jiného centrální řízení a jednotné metodické postupy kontrol, všechny inspektoráty postupují stejně napříč obory i regiony. Vytváříme tím přehlednější, transparentnější a předvídatelnější prostředí pro spotřebitele i provozovatele,“ řekl ▸

ministr zemědělství Marek Výborný (KDU-ČSL).

Kontroly SZPI postihují komplexně všechny aspekty potravinového práva, zahrnují kontrolu hygienických a mikrobiologických požadavků, bezpečnost potravin, ale zaměřují se i na kontrolu jakostních požadavků, falšování potravin a pokrmů, případy klamání spotřebitele a celkovou poctivost prodeje.

Díky sjednocení dozoru pod rezort Ministerstva zemědělství se spotřebitelé dozvědí aktuální informace o uzavřených provozovaných z důvodu porušení hygienických požadavků, a to na platformě Potraviny na pranýři (www.potravinynapranyri.cz a jejích extenzích na sociálních sítích Facebook, Instagram a X).

Od 1. 1. 2025 nedochází k žádným podstatným změnám v povinnostech ve společném stravování a změnou dozorového orgánu u části provozoven se pro provozovatele nic nemění.

Formální změna nastává pouze u provozovatelů společného stravování „otevřeného typu“ zahajujících, měnících nebo ukončujících činnost po 1. 1. 2025, kdy již vzniká oznamovací povinnost vůči SZPI, nikoli vůči příslušné Krajské hygienické stanici jako dosud.

Vojtěch Bílý, tiskový mluvčí Ministerstva zemědělství

PAVEL KOPŘIVA, TISKOVÝ MLUVČÍ SZPI

Chybí, jak dosáhnout cíle. Velcí zemědělci odmítnou novou strategii

Zemědělský svaz ČR a Agrární komora ČR se chystají odmítnout aktualizaci dlouhodobé zemědělské strategie, kterou brzy veřejnosti představí ministr zemědělství Marek Výborný (KDU-ČSL). Připraví svoje vlastní řešení, řekli jejich zástupci MF DNES a iDNES.cz.

Prezidentce Potravinářské komory ČR Daně Večeřové chybí vyhodnocení současného stavu a důvody, proč původní strategie nefungovala. Naopak Asociace soukromého zemědělství ČR aktualizaci podpoří, pokud bude ve větším hovořit o podporování rodinných farem a nutné generační výměně.

Potravináři upozorňují, že by si přáli lepší rozpracování své kapitoly, aby odpovídala důležitosti navazujícího odvětví. „Chybí nám konkrétní opatření k realizaci cílů, včetně opatření ke zvyšování konkurenceschopnosti tuzemského potravinářského průmyslu a návaznosti na další dokumenty. Dokument také vůbec neřeší problematiku strategické soběstačnosti pro případ krizí,“ uvedl mluvčí komory Marek Zemánek.

FOODNET.CZ, 15. 1. 2025

Po nátlaku aktivistů nebude chystaná vyhláška omezovat používání názvosloví u veganských napodobenin masných výrobků

Tisková zpráva 23. 1. 2025 – Obrat o 180 stupňů předvedl ministr zemědělství Marek Výborný. Ke konci loňského roku sice připravil novelu vyhlášky, která měla mimo jiné omezit používání názvosloví u masných výrobků. Pod tlakem nebývale silné kritiky z řad aktivistů ovšem otočil a seznam chráněných názvů masných produktů nebude v rámci vyhlášky předkládat. V minulosti přitom návrh na omezení podpořili nejen zemědělci a potravináři, ale i mnozí nezávislí odborníci.

Seznam chráněných názvů masných produktů měl přitom pouze definovat kvalitativní požadavky na masné výrobky. Zemědělci a potravináři dlouhodobě zastávají postoj, že názvy jako párek, klobása či řízek by měly být používány jen u výrobků odpovídajících jasnému složení. Veganské potraviny však dosud nejsou jakkoli definované a mají zcela jinou výživovou hodnotu. Spotřebitel si tak může myslet, že příslušný výrobek plní stejnou roli ve výživě jako jeho vzor živočišného původu, přestože takové vlastnosti daná potravina vůbec nemá.

Vyhláška nikomu nic nezakazovala, jen specifikovala, za jakých okolností je možné použít vybrané názvy potravin. Podle návrhu bylo možné i nadále vyrábět například kapustové karbanátky. Pojem karbanátek byl v původním návrhu specifikován jako masný výrobek, kterým je tradičně i kapustový karbanátek, protože obsahuje jako složku mleté maso. Pojem řízek byl podle návrhu skutečně vyhrazen pro masné výrobky, ovšem podle informací, které jsou k dispozici, žádná potravinářská firma houbové řízky nevyrábí a návrh nijak neomezoval používání označení houby v trojobalu, který je celkem tradičně zažitý.

Navrhovaná úprava tak byla pouze doplněním některých specifikací, které dříve nebylo nutné s ohledem na situaci na trhu provádět. Zkušenosti z minulosti také ukazují, že pokud nejsou specifikovány zákonné názvy, dochází k poměrně rychlému propadu kvality výrobků na trhu. Důvodem je především tlak na cenu a ústup od používání dražších surovin.

„Definování požadavků na výrobky je zcela legitimní. Pokud bychom to neudělali, zhoršila by se kvalita na trhu. Obdobné vyhlášky mají všechny členské státy a v mnoha případech mnohem detailněji propracované. Cílem těchto vyhlášek je, aby se spotřebitelé snáze orientovali v sortimentu výrobků, které mohou najít v obchodech a jasně a jednoduše identifikovali výrobky, které parazitují na zažitých názvech potravin a snaží se tak navodit dojem, že mají stejné vlastnosti jako výrobek tradiční,“ doplnila prezidentka Potravinářské komory Dana Večeřová.

Důležité je také upozornit na zavádějící prohlášení zastánců rostlinné stravy, kteří v posledních týdnech tvrdili, že díky živočišnému názvu má zákazník intuitivní představu o tvaru, chuti i použití produktu. Zemědělci a potravináři se ostře vymezují proti takovým prohlášením. Příslušné výrobky rozhodně neplní stejnou roli ve výživě jako jejich vzory živočišného původu.

„Imitace potravin živočišného původu zneužívají výrazy z masného průmyslu. Často jde o zavádějící a klamavé tvrzení se snahou ukrást tradiční názvy živočišných výrobků. O kvalitativních parametrech nemůže být vůbec řeč. Například sója je velmi silný alergen pro mnoho konzumentů. Pokud mají tyto alternativní výrobky na trhu uspět, nemůže to být za cenu klamavé reklamy,“ uvedl prezident Agrární komory ČR Jan Doležal.

Na potřebu regulovat názvy rostlinných potravin, které imitují potraviny živočišného původu, upozorňuje i odborná veřejnost. Výživová hodnota rostlinných produktů napodobujících potraviny živočišného původu je totiž v mnoha případech horší. Mnohdy neobsahují základní živiny a v některých případech dokonce ani bílkoviny.

„Pan ministr by měl možná věnovat více pozornosti mlčící většině svého elektorátu, a ne se rozhodovat podle počtu e-mailů, které mu aktivisté, nadnárodní společnosti a placení lobbisté posílají. Ti navíc ve své komunikaci používají líbivou pohádku o houbovém řízku, který ovšem nikdo nikdy neviděl. A taky o karbanátku, který ve své kuchařce definovala již před více než dvěma sty lety Magdalena Dobromila Rettigová. Takže o pracně připravované ▸

vyhlášce rozhodl počet e-mailů a peníze nadnárodních společností. Jsme tedy semletí jako karbanátek," dodal předseda představenstva Českého svazu zpracovatelů masa Jaromír Kloud.

V této souvislosti je nutné dodat, že cílem je sjednocovat názvy správně. V minulosti se řešilo například označení tuzemský rum, který je z brambor. Skutečný rum však musí být vyroben ze třtiny. Evropský soudní dvůr také rozhodoval o pomazánkovém másle. Pojmem „máslo" lze totiž na společném evropském trhu označit jen takový výrobek, který obsahuje alespoň 80 % mléčného tuku. České pomazánkové máslo ho má jen mezi 31 a 36 %. Ani v tomto případě nebylo možné považovat za dostačující specifikování výrobků pomocí dovětků „tuzemský" nebo „pomazánkové".

Zemědělci a potravináři jsou přesvědčeni, že zástupcům výrobců alternativních potravin ani tak nevadila novela vyhlášky, ale spíše nedávný rozsudek Evropského soudního dvora. Ten totiž upřesňuje pohled na zákonné názvy a způsob jejich používání. Ve svém zdůvodnění posiluje roli zákonných názvů a de facto říká, že je není možné obcházet dovětky. Například „veganské maso" nebudou smět dodavatelé používat. Proto volají některé organizace nejen po tom, aby již nebyly vyhlášky aktualizované, ale aby byly zrušeny i dosavadní požadavky, které dosud byli zvyklí obcházet.

MAREK ZEMÁNEK, TISKOVÝ MLUVČÍ A VEDOUCÍ TISKOVÉHO ODDĚLENÍ, PK ČR
BARBORA PÁNKOVÁ, TISKOVÁ MLUVČÍ, AK ČR

Ze zahraničí
A) Společná zemědělská politika EU

AREV: Je nutné oživení zemědělství, aby se zabránilo zaostávání evropské ekonomiky

Konkurenceschopnost evropského zemědělství se v posledních dvou desetiletích potýká s problémy, ziskovost klesá a produkce stagnuje, s výjimkou některých východních zemí EU, které mohly využít zvýšené podpory v rámci SZP k investicím do svého zemědělství a které zaznamenaly trvalé tempo restrukturalizace zemědělství.

Bylo vynaloženo skutečné úsilí na zlepšení životního prostředí a reakci na požadavky společnosti, přičemž zemědělství bylo od roku 1990 do současnosti „nejlepším žákem" mezi evropskými hospodářskými odvětvími.

Ekonomická hodnota podpory v rámci SZP se za 20 let snížila o 30 % (ve stálých eurech). V období 2021–2027 bude pokles činit 22 %, tj. 85 miliard eur, což představuje hodnotu dvou let přímé podpory SZP za 7 let, a to v důsledku nekompenzované inflace. V průměru tato podpora představuje 53 % příjmů zemědělských podniků v Evropě.

Posun na vyšší úroveň zůstává nesplněným slibem. Ceny jsou stále hlavní hnací silou rozhodování spotřebitelů o nákupu. Postavení zemědělců v distribuci přidané hodnoty v potravinovém řetězci se zhoršilo.

Omezený nárůst produktivity, který byl zaznamenán v posledních letech, byl pohlcen nárůstem normativních a výrobních nákladů a poklesem veřejných podpor, což způsobilo, že evropské zemědělství je více než kdy jindy nuceno čelit výzvám souvisejícím s evropskou suverenitou, s postavením Evropské unie jako důvěryhodné globální politické a hospodářské mocnosti, s ekologickou transformací, jejíž cestu je nicméně třeba sledovat, a s bojem proti dopadům klimatických změn na naše evropské ekonomiky.

Zpráva o strategickém dialogu o evropském zemědělství s těmito připomínkami souhlasí. Pro všechna hospodářská odvětví a všechny zemědělské modely navrhuje Draghiho zpráva způsoby, jak by se Evropská unie mohla vrátit na správnou cestu, na níž růst a ekologická udržitelnost jdou ruku v ruce a vzájemně se posilují.

Aby Evropská unie dosáhla Zelené dohody pro celou svou ekonomiku, bude potřebovat více než 25 % biomasy na pohon biohospodářství (přesné výpočty se provádějí na základě vyjádřených potřeb biohospodářství pro realizaci kvantifikovaných cílů Zelené dohody v celé evropské ekonomice).

Bude Evropská unie schopna se dostat do pozice, kdy ji bude moci produkovat, nebo ponechá své zemědělství v atrofii a vymění závislost na fosilních palivech za jinou závislost s rizikem geostrategického poklesu?

Má-li se evropské zemědělství vzchopit, bude nepochybně potřebovat rozsáhlý investiční plán na zvýšení konkurenceschopnosti na dvou frontách: obnovení hospodářské konkurenceschopnosti a splnění požadavků ekologické konkurenceschopnosti.

Ale ještě více než to je zapotřebí schopnost definovat společný program na úrovni EU, který umožní zemědělství opustit defenzivní a snižující se pozici a znovu se vydat dobývat udržitelnou produkci a zároveň reagovat na společenské výzvy.

Může být vzhledem k finančním, geopolitickým a hospodářským sázkám příštích pět let léty přechodu a politického řízení rovnováhy bez hlubší práce na opatřeních EU v odvětví zemědělství, nebo bychom naopak měli využít této příležitosti k transformaci a zasít zárodky nových politik, které budou schopny doprovázet zemědělství EU do roku 2035 a dále?

AREV a Farm Europe navrhují rozvíjet výměny názorů se svými členy v každé zemi, která bude mít zájem. Tato témata budou v centru debat v našich regionech. Věříme, že našim zemědělcům a vinařům poskytnou podněty k zamyšlení.

Státní podpory v odvětví zemědělství v EU (více než 18 mld. € od roku 2021)

V rámci úvah o SZP a krizovém řízení analyzoval Farm Europe státní podporu poskytnutou zemědělskému sektoru od začátku rozpočtového období. V období 2021–2024 členské státy přidělily zemědělskému sektoru státní podporu ve výši více než 18 mld. €, což představuje ne méně než 11 % celkové podpory v rámci I. pilíře SZP. Objem poskytnuté podpory se v jednotlivých členských státech značně liší, což ukazuje na „třírychlostní Evropu".

Zdaleka nejvíce své zemědělství podpořilo Nizozemsko, a to jak v absolutních číslech, tak z hlediska přímé podpory nebo hodnoty vnitrostátní zemědělské produkce. Ve sledovaném období tvořily podpory 101 % prvního pilíře, které nizozemští zemědělci obdrželi, a to v celkové výši téměř 3 mld. €. Dánsko, Řecko, Maďarsko, Česká republika a Slovensko rovněž poskytly značné finanční prostředky, a to v rozmezí od 20 % do 43 % svých přímých podpor.

(ČR zaplatila v období 2021–2024 celkem 839 mil. € a v hodnocení podle podílu podpor na vnitrostátní zemědělské produkci se umístila s 24 % na 5. místě, za Nizozemskem (101 %), Maltou (67 %), Slovenskem (43 %) a Dánskem (42 %). Za ČR následovalo Řecko a Maďarsko, každé s 20 %. Francie zaujala až 18. Pozici s 5 %. V Česku převažovaly platby nepodmíněné krizí (530 mil. €), obdobně jako v Německu a Nizozemsku. Za nimi se v ČR umístily platby na prevenci, kontrolu a kompenzaci živočišných a rostlinných chorob (219 mil. €), z toho 98 % plateb se týkalo živočišné produkce. V tom získala ČR 2. místo, za Francií (503 mil. €), kde byly současně tyto platby vůbec nejčastějším důvodem podpo-

ry. Na ostatní kritéria, jako např. COVID nebo změna klimatu, zbylo v ČR jen 11 % z celkových 839 mil. €.)

V celoevropském průměru tato státní podpora pouze částečně kompenzovala (70 %) ztrátu reálné hodnoty podpory z I. pilíře SZP, která vznikla v důsledku její neindexace podle inflace. Situace se však v jednotlivých členských státech značně liší:

- Čtyři země tento pokles kompenzovaly nadměrně a poskytly zemědělcům platby, které mohou zvýšit investiční kapacitu. To platí zejména pro Nizozemsko, které vyniká nad ostatními zeměmi a jehož podpora je osmkrát vyšší než pokles v důsledku inflace. Následují Polsko a Španělsko (1,4x) a Řecko (1,3x).
- Ostatní země, které poskytly největší podporu svému zemědělství, kompenzovaly pokles o 50 až 75 %.
- Závěrem je třeba připomenout, že některé země (Lotyšsko, Estonsko, Irsko, Rumunsko, Belgie, Lucembursko, Bulharsko a Portugalsko) vyplácely státní podporu svému zemědělství v malé míře.

Ukrajina

V rámci probíhajícího procesu rozšiřování Evropské unie o Ukrajinu provedla společnost Farm Europe analýzu váhy a srovnávací konkurenceschopnosti hlavních ukrajinských odvětví rostlinné výroby ve vztahu k odvětvím Evropské unie.

Rozdíl v konkurenceschopnosti se pohybuje mezi 19 % a 39 % v závislosti na odvětví, přičemž většinu rozdílu tvoří strukturální faktory. K tomu je třeba připočítat „uhlíkovou" konkurenceschopnost danou přírodním bohatstvím používaných půd.

V roce 2022 zaujímala zemědělsky využívaná plocha Ukrajiny 41,3 milionu hektarů, z toho 32,7 milionu hektarů orné půdy (Národní statistická služba Ukrajiny (SSSU)). Tato zemědělská plocha činí z Ukrajiny největší zemědělskou zemi na evropském kontinentu. Na 45 % rozlohy země se podílejí zvláště úrodné půdy bohaté na humus, známé jako „bohaté" černozemě.

Ukrajinský zemědělský sektor, poznamenaný komunistickou minulostí, se vyznačuje 110 obrovskými vertikálně integrovanými zemědělskými společnostmi, tzv. agroholdingy, které kontrolují celý výrobní řetězec (rostlinná a živočišná produkce, zpracování, obchod) nebo jeho část.

Jejich cílem je dosáhnout návratnosti investovaného kapitálu, a proto investují do rozsáhlého a moderního vybavení a do využívání vstupů. Dvacet z nich představuje 14 % ukrajinské zemědělsky využívané plochy (ZPF). Podniky s rozlohou větší než 1 000 ha obhospodařují 57 % rozlohy zemědělské půdy. Zemědělství hraje v zemi významnou ekonomickou roli, v roce 2021 se podílelo 10,9 % na HDP a téměř 14,7 % na zaměstnanosti.

NGT, polské předsednictví

Polské předsednictví naplánovalo na 20. ledna zasedání pracovní skupiny Rady (sdružující všechny členské státy), která by měla pokračovat v jednání o dokumentaci NGT a pokusit se dosáhnout kvalifikované většiny v Radě ohledně postoje pro zahájení jednání s Evropským parlamentem.

Pro pořádek je třeba uvést, že ačkoli velká skupina členských států podporuje postoj, jehož bylo dosaženo na zasedání COREPER dne 7. února 2024, od té doby nebylo dosaženo žádného pokroku směrem k dosažení kvalifikované většiny.

Přesto je třeba v této otázce pokročit z několika důvodů: kvůli konkurenceschopnosti evropského zemědělství, jako zásadního nástroje pro dosažení skokového pokroku v oblasti udržitelnosti, ale také jako závazku, který by Evropská unie ráda dala Trumpově administrativě, aby se vyhnula vstupu do obchodní války. V tomto ohledu by předsedkyně Komise velmi ráda dosáhla dohody (dodatečné nákupy energie z USA, kompromis v automobilovém průmyslu a inovace, kterým D. Trump přikládá zvláštní význam). V této souvislosti polské předsednictví právě předložilo nový kompromisní návrh týkající se koncepce patentů. Zachována zůstává rovnováha pozice z února 2024:

- dvě kategorie NGT, přičemž na kategorii 1 – NGT1 – se nevztahují pravidla pro GMO;
- neoznačování konečných produktů u produktů NGT1, ale pouze reprodukčního materiálu.

Polsko ve svém kompromisním návrhu navrhuje různá ustanovení v závislosti na tom, zda budou odrůdy NGT1 chráněny patenty na výrobky nebo patenty na postupy. Pokud je odrůda NGT1 předmětem patentu (nebo několika patentů), pak bude muset být reprodukční materiál označen jako „chráněný patentem", ale především (článek 7b) bude mít členský stát možnost omezit nebo zakázat pěstování reprodukčního materiálu na svém území z „důvodů cílů zemědělské politiky nebo socioekonomických dopadů".

Polské předsednictví se tak snaží propojit (a omezit možné případy použití) dvě otázky, které jsou předmětem jednání Rady: právo členských států zahájit vnitrostátní řízení o zákazu a vydávání patentů kategorie NGT1.

Pozitivní je, že neotevírá dveře žádostem malého počtu členských států o označování produkce z odrůd NGT1. Tento bod je důležitý pro zablokování cesty k této myšlence ve vyjednávací pozici Evropského parlamentu. Druhým pozitivním bodem je odhodlání polského předsednictví posunout dokumentaci kupředu.

AREV A FARM EUROPE/14. 1. 2025/JS

Polsko: Jednání ministra se zemědělci

Polský ministr zemědělství Czeslaw Siekierski uspořádá v lednu 2025 řadu konzultací se zástupci polského zemědělského sektoru, a to v souvislosti s probíhajícími protesty, obchodními otázkami i podporami pro zemědělce postižené nepříznivými vlivy počasí. Cílem konzultací je vypracovat taková řešení, která budou dostatečně a přímo podporovat ty, kteří skutečně vykonávají zemědělskou činnost, a která podpoří rozvoj polského venkova. Diskutovat se bude mimo jiné o otázce změny definice ekonomicky aktivního zemědělce, o změně zákona o zemědělském pronájmu či o návrzích na úpravu právních předpisů tak, aby v případě konfliktů účinně chránily výrobce a zemědělskou produkci ve venkovských oblastech. Jednání probíhají od začátku ledna 2025 do 20/01/2025.

FOODNET.CZ, 14. 1. 2025

Pozice komisaře pro obchod k dohodě EU a MERCOSURU

Komisař pro obchod Maroš Šefčovič uvedl v uplynulém týdnu k problematice dohody mezi Evropskou Unií a zeměmi Mercosuru, že evropské zemědělství nebude „platit daň" za ostatní odvětví, která budou z dohody profitovat. Šefčovič počítá se scénářem možného poklesu ▸

cen a produkce hovězího masa v Evropské Unii, Komise je ale připravena zmírnit tento stav rezervou ve výši nejméně 1 miliardy EUR určené na kompenzace zemědělců. Evropská komise podepsala dohodu s Mercosurem v prosinci 2024, zdůraznila její geopolitický význam, mimo významu ekonomického. Komisař Šefčovič téma Mercosuru projedná i s europoslanci z Výboru EP pro zemědělství a rozvoj venkova, a to dne 30/01/2025. V rámci obchodní dohody Evropská Unie mimo jiné zruší současná cla ve výši 10 % na olivový olej, 14 % na slad, 35 % na víno a 20 % na čokoládu. Evropská komise odhaduje, že masivní vstup hovězího masa ze zemí Mercosuru může vyvolat v Evropské Unii pokles cen o 2 až 2,5 % a potenciální snížení produkce o 0,5 % až 1 %.

FOODNET.CZ, 21. 1. 2025

Návrh polského ministra zemědělství na spojení jednání o liberalizaci obchodu s Ukrajinou s obchodní dohodou s Mercosurem

Polský ministr zemědělství Czesław Siekierski navrhl spojit jednání o liberalizaci zemědělského obchodu s Ukrajinou s obchodní dohodou mezi zeměmi EU a Mercosuru, aby byla zajištěna ochrana zemědělců EU. Obě dohody umožňují bezcelní dovoz produktů, jako je drůbež a cukr, což Polsko považuje za ohrožení své produkce. Podmínky současných výhod pro Ukrajinu již zahrnují omezení dovozu určitých produktů, avšak zemědělci EU požadují návrat k přísnějším kvótám. Návrh ministra reflektuje i politické zájmy před prezidentskými volbami v Polsku, kde jsou venkovské oblasti klíčovou voličskou základnou.

FOODNET.CZ, 14. 1. 2025

Boj proti dohodě s Mercosurem ještě není vyhraný

Francouzská ministryně zemědělství Annie Genevard uvedla, že boj proti obchodní dohodě mezi zeměmi EU a Mercosuru není zdaleka vyhraný, čímž se liší od optimističtějšího prohlášení francouzského prezidenta Emmanuela Macrona, který nedávno zopakoval svou opozici vůči této dohodě. Francie a Polsko jsou mezi mála zeměmi EU, které dohodu se zeměmi Mercosuru jednoznačně odmítají, zatímco například Německo, Španělsko nebo Portugalsko dohodu podporují. Genevard varovala, že k blokaci dohody bude potřeba podpora minimálně čtyř členských států zastupujících 35 % obyvatel EU.

FOODNET.CZ, 14. 1. 2025

LVMH tvrdí, že řízení zásilek do Ruska „není možné“

Francouzská média informovala, že šampaňské LVMH se do Ruska dále prodává, většinou prostřednictvím amerických distributorů. Společnost LVMH Moët Hennessy Louis Vuitton uvedla, že je „nemožné“ řídit, kam jsou výrobky prodávány distributory třetích stran. V prohlášení zaslaném společnosti Just Drinks se uvádí: „Moët Hennessy prodává svá vína a lihoviny po celém světě, přičemž se spoléhá buď na své vlastní dceřiné společnosti, nebo na síť nepřímých distributorů, kteří pak zajišťují prodej koncovým zákazníkům. „Někteří distributoři mají exportní aktivity. Není tedy možné, aby společnost Moët Hennessy kontrolovala konečné místo určení výrobku uváděného na trh distributorem, ale společnost Moët Hennessy a její partneři svědomitě dodržují zákony, pravidla a mezinárodní sankce platné pro výrobky uváděné na trh všude, kde působí.“

Komentář byl reakcí na včerejší (14. ledna) zprávu francouzského investigativního zpravodajství La Lettre, která naznačila, že šampaňské LVMH se prodává do Ruska prostřednictvím amerických bezcelních distributorů a označuje se jako „zvláštní objednávka“. LVMH ve svém prohlášení zdůraznila, že její divize Moët Hennessy v Rusku, která prováděla „přímý dovoz“, byla uzavřena po invazi na Ukrajinu v roce 2022.

JUST-DRINKS.COM/FIONA HOLLANDOVÁ/15. 1. 2025/JS

Strategie pro bioekonomii

Německé Globální fórum pro potraviny a zemědělství (GFFA), konané v rámci každoročního Grüne Woche od středy 15/01/2025, se zaměřilo na podporu udržitelné biomasy a bioekonomie. Konference se zúčastnilo 61 ministrů zemědělství a 12 zástupců mezinárodních organizací z celého světa. Jednání se účastnil také komisař pro zemědělství a potraviny Christophe Hansen. Udržitelná biomasa a bioekonomie, včetně využívání půdy, lesů a zemědělství jako zdrojů energie a materiálů (s cílem odklonu od fosilních paliv), se stala ústředním tématem diskusí. Během jednání bylo zdůrazněno využívání biologických zdrojů namísto fosilních paliv a jako základní pilíře byly vyzdviženy zemědělství, lesnictví a akvakultura. Fórum podpořilo celosvětovou spolupráci v oblasti udržitelné produkce a využívání biomasy, minimalizace odpadu, podpory inovací a vytvoření spravedlivých rámců pro bioekonomický rozvoj. Mezi priority patřila podpora efektivního využívání zdrojů, omezení plýtvání potravinami, podpora inovativních technologií a zajištění sociální, ekologické a ekonomické spravedlnosti při současném dodržování práva na potraviny a posílení postavení zranitelných komunit. Očekává se, že téma bude zařazeno také na jednání COP30, které proběhne v listopadu 2025 v Brazílii. Rovněž Evropská komise připravuje Strategii EU pro bioekonomii, podle komisařky pro životní prostředí Jessiky Roswall v ní budou hrát ústřední roli právě zemědělci a lesní hospodáři. Strategie EU pro bioekonomii by měla být představena ještě do konce roku 2025.

FOODNET.CZ, 21. 1. 2025

Sloučení všech národních programů z EU do jednoho?

Evropská komise plánuje zásadnější změny ve struktuře sedmiletého evropského rozpočtu (2028 – 2034), který dosahuje hodnoty 1,2 bilionu EUR. Předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyen navrhla sloučení 530 programů do jednoho národního peněžního fondu pro každou zemi, komisaře pro rozpočet Piotra Serafina v nominačním dopise pověřila, aby pro každou členskou zemi Evropské Unie vypracoval plán, který by propojil klíčové reformy s investicemi (z celkových 530 programů by se tedy mělo stát 27 národních plánů / fondů). Každý národní plán by měl zahrnovat zemědělské dotace i alokace v rámci kohezní politiky, největší změnou oproti současným pravidlům by mělo být, že země dostanou peníze pouze v případě, že provedou reformy, které Evropská komise upřednostňuje. Jedná ▸

se o cestu, jak Evropská komise v čele s předsedkyní von der Leyen plánuje tlačit na země, aby provedly klíčové hospodářské reformy (detailněji viz Evropské zpravodajství z 13/10/2024). Přestože zatím návrh Evropské komise nebyl formálně předložen, už proti němu vystoupilo Polsko a Bavorsko, které podepsaly pakt proti transformaci rozpočtu pro SZP a kohezní fondy do jednoho programu spravovaného národními vládami. Podle Polska návrhy Evropské komise ohrožují zásadu subsidiarity, podle Bavorska by se jednalo o omezení autonomie a regionální kontroly nad fondy. Polsko a Bavorsko se také shodují na tom, že návrh Komise povede k rizikové renacionalizaci evropského rozpočtu.

FOODNET.CZ, 28. 1. 2025

Omezení reziduí pesticidů v dovážených potravinách

Komisař pro zemědělství a potraviny Christophe Hansen vyzval k omezení reziduí pesticidů v dovážených potravinách, zdůraznil i potřebu přísnějších kontrol. Evropská komise by tak mohla výrazněji změnit svůj postoj k mezinárodnímu obchodu. Podle Hansena není spravedlivé, aby potraviny dovážené ze třetích zemí obsahovaly rezidua pesticidů zakázaných v Evropské Unii. Hansen uvedl, že Evropská komise v tomto směru musí být odvážnější a lépe své zemědělce chránit. Hansen se ale tímto vyjádřením odchyluje od pozice Evropské komise, která dlouhodobě předkládá návrhy na zachování maximálních limitů reziduí pro některé látky v dovážených potravinách s odvoláním na specifické podmínky v zemích mimo Evropskou Unii. Evropský parlament naopak usiluje o politiku nulové tolerance.

FOODNET.CZ, 28. 1. 2025

Zemědělský výbor EP a víno

Výbor Evropského parlamentu pro zemědělství a rozvoj venkova projednával dne 13/01/2025 doporučení skupiny na vysoké úrovni pro víno, která byla vypracována ve snaze pomoci vinařskému sektoru v obtížích. Spotřeba vína je nyní nejnižší za posledních třicet let, problémy jsou tedy s odbytem i s nadprodukcí. Skupina na vysoké úrovni podpořila mimo jiné úpravu pravidel EU, která by usnadnila prodej odalkoholizovaných vín a vín s nízkým obsahem alkoholu, aby byl lépe využit rostoucí trh v Evropské Unii i mimo ni. Francouzská europoslankyně Celine Imart (EPP) návrhy označila za přehnané a alarmistické, uvedla, že nesouhlasí s diskurzem, podle kterého i jedna sklenka vína může způsobit rakovinu. Ještě kritičtěji se k návrhu vyjádřil rovněž francouzský europoslanec Gilles Pennelle (PfE), podle kterého podpora odalkoholizovaného vína není odpovědí na problémy tohoto sektoru, přičemž doplnil, že „hygienická ideologie", tedy směr, který upřednostňuje lidské zdraví, cílí v tomto směru na ničení tradičního evropského způsobu života. Mnozí europoslanci ale návrhy skupiny podpořili a doporučili využít revizi nařízení o společné organizaci trhu k dalším změnám, které by posílily odvětví vína. Zástupce Komise Pierre Bascou však varoval, že další změny společné organizace trhu by mohly zpomalit přijetí návrhu na posílení postavení zemědělců v potravinovém řetězci. Členské státy jsou ve vnímání odalkoholizovaných vín o něco tolerantnější. Italská vláda podepsala již v prosinci 2024 dekret, který umožňuje označovat vína s obsahem alkoholu méně než 0,5 % jako „odalkoholizovaná" a vína s obsahem alkoholu mezi 0,5 – 8,5 % jako „částečně odalkoholizovaná".

FOODNET.CZ, 21. 1. 2025

„Uplácela" EK vybrané environmentální neziskové organizace za ovlivňování veřejnosti „správným směrem"?

Evropská komise podle zatím neprokázaných informací evropských médií (De Telegraaf) mohla poskytovat finanční prostředky environmentálním nevládním organizacím na „usměrnění debat o zemědělství", a to za doby působení Franse Timmermanse v Evropské komisi. Podle listu De Telegraaf Evropská komise zaplatila ekologickým skupinám za podporu zelených plánů bývalého komisaře pro Evropskou zelenou dohodu Franse Timmermanse až 700.000 EUR. Organizacím byly údajně podle listu přiděleny cíle pro konkrétní výsledky lobbingu u poslanců Evropského parlamentu a členských států. De Telegraaf zatím pro svá tvrzení nepředložil důkazy, zpráva už ale vyvolala ostrou reakci bývalé prezidentky Copa Christiane Lambert, která chování Komise a bývalého komisaře Timmermanse – v případě, že se pochybení prokáže – odsoudila a upozornila, že Frans Timmermans se s prezidenty Copa – Cogeca během svého působení na Komisi setkat odmítal. Současný prezident Copa Massimiliano Giansanti se zatím kritiky zdržel, vyzval ale předsedkyni Evropské komise Ursulu von der Leyen k tomu, aby situaci objasnila. Pokud se obvinění prokážou, jedná se podle Giansantiho o bezprecedentní situaci – podle Giansantiho kroky Evropské komise v posledních letech spustily vlnu protestů milionů evropských zemědělců, evropští zemědělci v důsledku evropských politik přišli o 10 % zemědělských výnosů každý rok. Kontroverzní smlouvy mezi Evropskou komisí a nevládními organizacemi zabývajícími se ochranou životního prostředí, které uzavřela výkonná agentura CINEA v rámci programů LIFE, zkoumá také Evropský parlament. Předseda Výboru EP pro rozpočtovou kontrolu Niclas Herbst (EPP, DE) už ostře kritizoval obsah některých dohod o financování, a to v rámci udělování absolutoria Komisi za rozpočtový rok 2023. Podle Herbsta Evropská komise pověřila a zaplatila nevládní organizace, aby lobbovaly v Evropském parlamentu. Herbst také zdůraznil, že podle zprávy Evropského účetního dvora o registru transparentnosti až 34 % registrovaných nevládních environmentálních organizací nezveřejňuje své finanční podporovatele. Tyto organizace se podle něj vyhýbaly transparentnosti prohlášením, že sledují pouze své vlastní zájmy nebo zájmy svých členů. Herbst plánuje vyzvat Komisi, aby tuto mezeru v zákoně odstranila.

FOODNET.CZ, 28. 1. 2025

Veřejné konzultace: Komise přijímá zpětné vazby a stanoviska k nekalým obchodním k praktikám

Komise dne 13/01/2025 zahájila zpětnou vazbu ke spolupráci při prosazování pravidel EU týkajících se nekalých obchodních praktik v zemědělském a potravinářském dodavatelském řetezci. Konzultace je otevřena do 10/03/2025, k dispozici zde: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14482-Cooperation-for-the-enforcement-of-EU-rules-on-unfair-trading-practices-in-the-agricultural-and-food-supply-chain_cs

FOODNET.CZ, 21. 1. 2025

B) Trh vínem ve světě

Trh s vínem do roku 2033 dosáhne hodnoty 430 miliard dolarů

Navzdory potížím, které trh s vínem jako celek zažívá, se očekává, že celosvětový obchod s vínem dosáhne do roku 2033 hodnoty 430 miliard dolarů, přičemž roční míra růstu v prognózovaném období 2025–2033 bude činit 4,6 %. Tento růst se připisuje především očekávanému nárůstu příjmů spotřebitelů a mimo jiné i rostoucí oblibě prémiových vín. K růstu trhu přispívá také rostoucí poptávka po zdravějších alkoholických nápojích a rozšiřování platforem elektronického obchodu. Taková jsou úvodní zjištění zprávy „Comprehensive Overview of Wine Trends: 2025–2033", kterou v minulých dnech zveřejnila společnost Data Insights Market, přední poskytovatel výzkumných zpráv nabízejících podrobné statistické analýzy a vhled do trendů a dynamiky trhu.

Mezi hlavní trendy, které ovlivňují trh s vínem, zpráva konkrétně uvádí rostoucí oblibu nízkoalkoholických a nealkoholických vín, biovín a přírodních vín, rostoucí oblibu předplatného vína a online platforem, které rozšiřují distribuční kanály a oslovují nové spotřebitele, a rostoucí poptávku po udržitelných postupech výroby vína, které nutí vinařství zavádět ekologické postupy, jako je využívání obnovitelné energie a snižování spotřeby vody. Spotřebitelé navíc požadují zážitky s vínem na míru, což vede k růstu vinařských klubů nabízejících služby na míru a virtuální degustace. Prémiová vína nadále získávají další podíl na trhu, protože spotřebitelé vyhledávají prémiové zážitky a luxusní značky. Očekává se však, že růst trhu zpochybní faktory, jako je dopad klimatických změn na produkci hroznů a hrozba padělaných výrobků. Mezi nejvýznamnějšími trendy zpráva dále poukazuje na to, jak jsou stále populárnější zážitky ve vinařstvích a vinařských regionech, a také na využívání umělé inteligence pro optimalizaci procesů výroby vína a personalizaci spotřebitelské nabídky.

WINENEWS.IT/31. 12. 2024/JS

Hodnota trhu s biovínem se do roku 2030 ztrojnásobí

Celosvětový trh s biovínem se rok od roku zvyšuje, přičemž hnací silou růstu jsou mladší spotřebitelé, a v dnešní společnosti, která dbá na své zdraví, lze s jistotou říci, že v dohledné době nezanikne. Podle nedávné zprávy společnosti InsightAce Analytic Pvt. Ltd. měl tento trh v roce 2021 hodnotu 9,84 miliardy USD a do roku 2030 dosáhne impozantní hodnoty 25,07 miliardy USD. Jak dále uvádí IWSR, biovína se těší největšímu povědomí mezi alternativními víny, což podtrhuje jejich vedoucí úlohu na náročném trhu s vínem, kde je dlouhodobý strukturální pokles naléhavým problémem. Mileniálové, kteří jsou hnací silou prudkého nárůstu poptávky po biovínech, přijímají tyto produkty v rámci svého nákupního étosu „méně, ale lépe". Jak InsightAce, tak IWSR zdůrazňují klíčový faktor: mladší spotřebitelé považují bio vína za kvalitnější a více odpovídající jejich hodnotám ve srovnání se staršími generacemi. Na trzích, jako jsou USA, Velká Británie a Austrálie, jsou mileniálové nejangažovanější demografickou skupinou, která si biovína spojuje s prvotřídní kvalitou a udržitelností.

Evropa dominuje trhu s biovínem díky příznivému klimatu a silnému povědomí spotřebitelů. Země jako Německo, Francie a Itálie vedou díky rostoucímu povědomí o zdraví a udržitelnosti. Zatímco IWSR vyzdvihuje Německo a Švédsko jako vyspělé trhy s biovínem, InsightAce poukazuje na Severní Ameriku jako na další klíčovou oblast růstu. V USA, které byly v roce 2021 třetím největším spotřebitelem červeného vína z ekologického zemědělství na světě, je patrný přechod od konvenčních k ekologickým variantám. K expanzi trhu přispívají také rozvíjející se trhy v Asii a Tichomoří, Latinské Americe a na Blízkém východě.

V dnešním světě není překvapením, že lidé stále více dbají nejen na udržitelnost vína, které si vychutnávají, ale také na obal, v němž je dodáváno. A vzhledem k tomu, že výrobní náklady ve všech odvětvích stále rostou, není překvapením, že se v odvětví vína rozšiřují lehčí a ekologičtější varianty. Zatímco tradiční skleněné láhve zůstávají dominantní, biovína v plechovkách získávají na popularitě díky svému pohodlí a ekologické přitažlivosti.

THEDRINKSBUSINESS.COM/SOPHIE ARUNDELOVÁ/14. 1. 2025/JS

Rok 2024 byl historicky nejteplejším

Evropská služba Copernicus publikovala dne 10/01/2025 zprávu „Copernicus Global Climate Highlights Report 2024", dle které byl rok 2024 nejteplejším v historii a prvním, kdy globální průměrná teplota překročila hranici 1,5 °C nad předindustriální úrovní. Evropa, jež se otepluje dvakrát rychleji než globální průměr, zaznamenala rekordní teploty a častější letní vlny veder. V Arktidě dochází k nejrychlejšímu oteplování na Zemi. Extrémní klimatické jevy nabývají na frekvenci a intenzitě, zároveň teploty mořské hladiny zůstávají mimořádně vysoké.

FOODNET.CZ, 14. 1. 2025

Vystoupení USA z WHO a Pařížské dohody o klimatu

Prezident Spojených států amerických Donald Trump se dne 20/01/2025 ▸

ujal svého pětiletého mandátu. V rámci inauguračního proslovu uvedl, že Spojené státy budou vzkvétat a budou respektovány po celém světě. Hned první den v úřadu rovněž prezident Trump podepsal celou řadu dekretů, mezi nimi i odstoupení USA od Pařížské dohody o klimatu a vystoupení USA ze Světové zdravotnické organizace. Podle Trumpa je Pařížská dohoda nespravedlivá a jednostranná, USA podle něj nebudou sabotovat vlastní průmysl, zatímco Čína dál beztrestně znečišťuje životní prostředí. Trump také uvedl, že ukončí Novou zelenou dohodu a zruší mandát pro elektromobily s cílem zachránit americký automobilový průmysl.

FOODNET.CZ, 28. 1. 2025

Americký trh vínem se nadále zmenšuje

Silicon Valley Bank opět zveřejnila výroční zprávu o americkém vinařském odvětví, kterou vypracoval Rob McMillan. Z osmi největších amerických výrobců vína dokázaly v roce 2023 zvýšit své prodeje oproti roku 2022 pouze dvě společnosti. V průměru se prodeje osmi společností snížily o 3,9 %, přičemž největší pokles zaznamenala společnost Constellation Brands (–15,3 %). Podle zprávy SVB byl trend tržeb prémiových vinařství v červnu 2024 –3,4 %. V roce 2021 to bylo ještě +18,6 % díky boomu Covidu. Situace na trhu se odráží v náladě výrobců. Pouze 6 % dotázaných vinařství označilo rok 2024 za „nejlepší rok ve své historii“ (2023: 8 %, 2022: 18 %). Stejně tak pouze 6 % označilo rok 2024 za „jeden z našich lepších roků“ (2023: 12 %, 2022: 26 %) a pouze 17 % jej označilo za „dobrý rok“ (2023: 20 %, 2022: 26 %). Rok 2024 označilo 28 % respondentů za „rok zklamání“ (2023: 22 %, 2022: 11 %). Také vlastní finanční situace podniků je hodnocena jako stále horší: zatímco v roce 2021 ještě 17 % podniků označilo svou finanční situaci za „skálopevnou“ a 33 % za „silnou“, v roce 2024 to bylo již jen 5 %, resp. 21 %. Celkově se v roce 2020 vypilo v USA ještě více vína než v roce předchozím. Spotřeba v posledních letech neustále klesá, v roce 2023 o 3 % a v roce 2024 se očekává pokles o 2,4 %. Podíl prodeje připadající na mladší cílové skupiny se v průběhu let prudce snížil, například u osob ve věku 30 až 39 let z 17,09 % na vrcholu v roce 2020 na pouhých 8,93 % v roce 2024. Předpovědi, že v roce 2024 nedojde v USA k recesi, že celkový trend prodeje vína zůstane negativní, že spotřeba bude nadále klesat a že se projeví nadprodukce – zejména v Kalifornii a Washingtonu, kde plocha vinic převýší požadavky na produkci, zatímco plocha vinic v Oregonu bude odpovídat poptávce, byly správné. McMillan se rovněž domnívá, že se potvrdil předpoklad, že prémiová vinařství budou schopna prosadit zvýšení cen snadněji než masoví výrobci.

Pro rok 2025 Rob McMillan předpovídá další růst v kategoriích nízkoprocentních a nealkoholických vín, bílých vín a Prosecca. Růst prodeje předpokládá také v segmentu superprémiových vín. Tržní podíl online prodejního kanálu bude v roce 2025 nadále klesat (vysoké náklady na dopravu!). Počet návštěvníků degustačních místností bude pravděpodobně dále klesat. Celosvětová poptávka po víně bude i nadále klesat a zejména osoby ve věku 21 až 29 let se budou vínu pravděpodobně stále více vyhýbat. Předpokládá, že oficiální údaje o trhu v roce 2024 budou vykazovat pokles prodeje o 1 až 3 % a pokles obratu o 0 až 1 %. McMillan očekává pokles cen hroznů a hodnoty vinic. Poptávka po nebaleném víně ještě nedosáhla svého dna. Lze očekávat snížení cen v důsledku nadměrné nabídky – navzdory nejnižšímu objemu sklizně v Kalifornii od roku 2008 ve výši 3,2 milionu tun hroznů. Snižování nadbytečných zásob v obchodě bude pravděpodobně pokračovat až do roku 2026. V dlouhodobějším horizontu předpovídá, že prémiový sektor přestane růst mezi lety 2027 a 2029 – poté bude růst pravděpodobně poháněn pouze inflací a/nebo růstem populace. Pro výrobce je stále obtížnější vyjednat pro ně ekonomické ceny.

Zpráva nicméně nabízí určitý optimismus: „Víno je to, co mladší spotřebitelé chtějí. Jen si to neuvědomují. Ale vlastnosti vína tomu dokonale odpovídají – zelené, rostlinné, přírodní, s minimem přísad, bez přidaného cukru, často bio a mnoho dalšího – to vše odpovídá hodnotám mladších spotřebitelů. Zejména ve věkové skupině 30–45 let se nabízí příležitost změnit postoj k vínu,“ říká. A pokud budou na víno z EU uvalena cla, očekává také, že někteří odběratelé volně loženého vína v USA přejdou na domácí mošt a volně ložené víno.

WEINWIRTSCHAFT/27. 1. 2025/JS

Varování před rakovinou na etiketách vína v USA?

Úřad veřejného zdraví Spojených států vydal v pátek varování o souvislosti mezi alkoholem a rakovinou. Jako by reagoval na prosincovou zprávu Národní akademie věd, v níž dochází k závěru o příznivém vlivu umírněné konzumace alkoholu na úmrtnost ze všech příčin. Americký hlavní lékař Dr. Vivek Murthy tvrdí, že „po čtyři desetiletí se shromažďovaly vědecké důkazy o této souvislosti, zatímco méně než polovina Američanů ji uznává jako rizikový faktor rakoviny“. Po přezkoumání četných studií publikovaných v letech 2010 až 2024 autoři zprávy z Národní akademie věd, inženýrství a medicíny (NASEM) usoudili, že pokud existuje souvislost mezi alkoholem a rakovinou prsu a kolorektálním karcinomem, účinky jsou mnohem obtížnější stanovit u jiných typů rakoviny.

Při vší úctě k tuctu výzkumníků zapojených do zprávy NASEM a tuctu dalších výzkumníků, kteří se podíleli na jejím hodnocení – včetně některých známých svým protialkoholickým postojem – Dr. Murthy věří, že varování na lahvích alkoholických nápojů uváděných na trh ve Spojených státech musí být aktualizována, aby zohledňovala rizika rakoviny. Jako cigarety. Současné povinné varování se zabývá rizikem malformace nenarozeného dítěte pro těhotné ženy a také vlivem konzumace alkoholu na jejich schopnost řídit auto nebo obsluhovat stroje a také možnými zdravotními problémy. Zůstává beze změny od roku 1988. Dr. Murthy zdůvodňuje toto nové doporučení tím, že „přímá souvislost mezi konzumací alkoholu a rizikem rozvoje rakoviny je dobře prokázána v případě nejméně sedmi typů rakoviny – rakoviny prsu, tlustého střeva, jícnu, jater, ústní dutiny, hltanu a hrtanu“.

Dr. Vivek Murthy, jmenovaný americkým prezidentem, sloužil jako ochránce veřejného zdraví za prezidentů Baracka Obamy a poté Joe Bidena, a proto nyní odchází. Kromě toho pouze americký Kongres může hlasovat o úpravě varování na lahvích alkoholu a je těžké předvídat, zda by tomu administrativa Donalda Trumpa byla nakloněna nebo ne. Obecněji řečeno, oznámení učiněná Dr. Murthym jsou součástí revize dietních doporučení pro Američany, která je plánována na tento rok, a také reagují na žádost Světové zdravotnické organizace, ▸

aby mimo jiné zavedla jasnější varovné zprávy na alkoholické nápoje, jako budou ustanovení platná v Irsku od roku 2026. Všimněte si, že z 53 členských států Světové zdravotnické organizace (WHO) na evropské úrovni 13 z nich již zavedlo zdravotní varování na alkoholické nápoje, včetně 3 členských zemí Evropské unie.

VITISPHERE/SHARON NAGELOVÁ/7. 1. 2025/JS

Studie o alkoholu snižuje ceny akcií

Sotva na přelomu roku utichlo cinkání skleniček se šampaňským, opět se diskutuje o zdravotních účincích konzumace alkoholu. Dne 3. ledna zveřejnil šéf amerického úřadu pro veřejné zdraví Dr. Vivek Murthy 21stránkové prohlášení s názvem „Alkohol a riziko rakoviny“, v němž mimo jiné vyzývá k tomu, aby se například na etiketách vín objevovala viditelná a výrazná varování před rakovinou. Dokument popisuje alkohol jako příčinu rakoviny, které lze předcházet, a dává ho do souvislosti s celkem sedmi druhy rakoviny (rakovina prsu, střev, jícnu, jater, ústní dutiny, hltanu a hrtanu). U některých typů rakoviny, jako je například rakovina prsu, by se podle dokumentu riziko zvýšilo již při vypití méně než jednoho alkoholického nápoje denně. V posledních letech byly opakovaně publikovány studie kritizující alkohol, mimo jiné i Světovou zdravotnickou organizací (WHO). Tentokrát má však publikace dalekosáhlejší dopad. V Evropě i v Asii způsobila propad cen akcií nápojářských společností. Zveřejnění prohlášení způsobilo například, že ceny akcií společností Diageo, Pernod Ricard a Anheuser-Busch InBev na začátku roku klesly o 3,7 % (Pernod Ricard) až 4,4 % (Anheuser-Busch InBev). Mezitím se částečně zotavily z poklesu. Ztráty utrpěly i akcie asijských sektorů. V Japonsku zaznamenala společnost Sapporo Holdings Ltd. pokles o 10,9 %. Čínský výrobce prémiových lihovin Wuliangye Yibin Co. ztratil 6,5 % a Budweiser Brewing Company APAC Ltd. kótovaná v Hongkongu klesla o 2,3 %.

Jiné studie, například „Review of Evidence of Alcohol and Health“ (Přehled důkazů o alkoholu a zdraví), které v prosinci 2024 zveřejnila Národní akademie věd, inženýrství a medicíny (NASEM), ukazují, že umírnění pijáci žijí v průměru déle než abstinenti. Konkrétně se ve studii píše, že konzumace dvou alkoholických nápojů denně u mužů nebo jednoho nápoje denně u žen je spojena s nižší úmrtností ze všech příčin ve srovnání s nekonzumováním alkoholu. Autoři dospěli k závěru, že mírní pijáci mají nižší riziko úmrtí na kardiovaskulární onemocnění. Na rozdíl od americké zdravotnické služby se této organizaci nepodařilo najít žádné důkazy o souvislosti mezi konzumací alkoholu a rakovinou dutiny ústní, hltanu, jícnu nebo hrtanu. Další studie Barcelonské univerzity a Hospital Clinic Barcelona, rovněž z prosince 2024, dospěla k závěru, že víno je důležitou součástí středomořské stravy. Lehké až mírné pití vína jako součást středomořské stravy snížilo pravděpodobnost kardiovaskulární příhody o 50 % u skupiny osob s vysokým rizikem kardiovaskulárních onemocnění. Podle vedoucího studie profesora Ramona Estrucha výsledky ukázaly, že „víno má mnohem větší ochranný účinek, než bylo pozorováno v jiných studiích. Snížení rizika o 50 % je mnohem vyšší než u některých léků“. V rámci studie tým převedl skupinu 1232 osob, které buď trpěly cukrovkou 2. typu, nebo měly vysoké riziko kardiovaskulárních onemocnění, na středomořskou stravu. Byli sledováni po dobu čtyř až pěti let. Skutečná konzumace alkoholu nebyla zjišťována dotazováním, ale pomocí vzorků moči, což zvyšuje přesnost studie, protože účastníci studie mají často tendenci uvádět nižší spotřebu alkoholu.

WEINWIRTSCHAFT/9. 1. 2025/JS

Kalifornie: Klučení tisíců hektarů vinic s cílem vyrovnat nerovnováhu na trhu

Prezident společnosti Allied Grape Growers opět doporučil odvětví, aby vyklučilo 50 000 akrů (20 235 ha) vinic po celém státě Kalifornie, zejména na pobřeží, dokud se nestabilizuje poptávka po hroznech. Ačkoli společnost Allied odhaduje, že mezi sklizní v letech 2023 a 2024 bylo vyklučeno 37 500 akrů (15 176 ha), prezident společnosti Allied Jeff Bitter během středeční konference Unified Wine & Grape Symposium State of the Industry prozradil, že odvětví nevyklučilo dostatek ploch a bude muset pokračovat v klučení rychlostí vyšší, než je obnova, dokud se trh nevyrovná. Z 37 500 akrů, které byly v celém státě vyklučeny, však připadá 17 500 akrů na běžnou obnovu, což znamená čisté snížení o pouhých 20 000 akrů, tj. necelých 8 100 ha (snížení o 3,5 % plochy vinic státu). Toto číslo je o 30 000 akrů menší než to, co Bitter sdělil posluchačům i v loňském roce, a to vyklučení až 50 000 akrů. Jeho návrh je rozpracován až do plochy jednotlivých odrůd, převážně modrých, určených k vyklučení. Bitter se také podělil o údaje z jejich výroční zprávy o révových školkách – která ukazuje údaje o prodeji z různých školek –, z níž podle něj vyplynulo, že se průzkum příliš nezměnil; vypadá velmi podobně jako v loňském roce. Hlavním rozdílem je podle něj to, že je celkově požadováno méně sazenic. „V loňském roce jsme pravděpodobně vysadili asi dvě třetiny toho, co v průměru za posledních několik let – rozhodně jde o pokles. Když se to všechno spočítalo, bylo to asi 12 000 akrů (4 856 ha).“ Poznamenal, že by si možná někdo měl nechat zkontrolovat hlavu, protože modré hrozny se nechávají viset ve vinici, a přesto se pokračuje ve výsadbě modrých hroznů po celém státě.

Glenn Proctor ze společnosti Ciatti, další řečník na konferenci State of the Industry, poznamenal, že zatímco světový trh oslabil dříve než kalifornský, prošel už klučením vinic. V Chile bylo vyklučeno až 20 % plochy vinic, zejména modrých hroznů, a ve Francii byly poskytnuty dotace na trvalé vyklučení vinic. Zde doma na kalifornském trhu s vínem objem prodeje vína nadále vykazuje známky oslabení a všechny cenové kategorie zaznamenávají pokles. Proctor poznamenal, že i když se tempo poklesu zpomaluje, dosud se nestabilizovalo. Vinaři mají i nadále vysoké zásoby. Navíc jsou kalifornské zásoby volně loženého vína vyšší než loni touto dobou, a to i s ohledem na snížení množství sklizně v roce 2024. Co se týče sklizně v roce 2024, jeho odhad ukazuje na 3,1 milionu tun. Přibližně 300–400 tis. tun z potenciálu 3,5 mil. t zůstane nesklizeno – což je méně, než se původně předpokládalo. Uvedl, že skutečné změny v poptávce možná nebudou zjevné přinejmenším do sklizně v roce 2026.

Danny Brager, výkonný ředitel pro kategorie a spotřebitelské informace ve společnosti Azure Associates, poznamenal, že stabilně rostou biovína spolu s nealkoholickými víny, jejichž prodej se podle něj blíží 100 milionům dolarů. Koktejly na bázi vína rovněž vykazují působivý růst. Brager rovněž představil výsledky své každoroční analýzy, aby ▸

vybral nejúspěšnější společnosti v roce 2024 na základě tržeb. Ze 100 zaznamenaných nejlepších značek jich 36 roste.

WINEBUSINESS.COM/KATHERINE MARTINE/30. 1. 2025/JS

Stát Washington oznamuje nejnovější AVA

Beverly ve státě Washington je nejnovější vinařskou apelací, která získala schválení Americké vinařské oblasti (AVA), sedmou, která byla ve státě uznána od roku 2020. Úřad pro daně a obchod s alkoholem a tabákem (TTB) zveřejnil na konci roku 2024 konečné rozhodnutí o apelaci Beverly, které ji oficiálně definuje jako vyhlášenou vinařskou oblast. Beverly je 21. oficiální vinařskou oblastí ve Washingtonu a sedmou novou apelací za posledních pět let. Od 29. listopadu 2024 mohou vinařství podávat u TTB žádost o vydání certifikátu o schválení značky (Certificate of Label Approval), na jehož etiketě bude jako označení původu uvedeno Beverly, Washington AVA.

Nejnovější washingtonská AVA, která se nachází v centru státu, je jednou z jeho nejmenších apelací s celkovou rozlohou 2415 akrů (977 ha). Plocha současných vinic je pouhých 400 akrů (162 ha). Beverly leží mezi Royal Slope na severu a Wahluke Slope na jihu. Je součástí většího údolí Columbia Valley. Jde o velmi horkou, větrnou lokalitu na řece Columbia ve středním Washingtonu. Díky svému klimatu je Beverly nejvhodnější pro pěstování modrých odrůd, je převážně osázeno odrůdami Cabernet Sauvignon, Merlot, Malbec a Cabernet Franc.

THEDRINKSBUSINESS.COM/ELOISE FEILDEN/9. 1. 2025/JS

Psí detektoři odhalují chorobu révy vinné

Nový pilotní projekt probíhající v Kalifornii dospěl k závěru, že psi dokáží odhalit padlí révy a virovou svinutku révy. V rámci tohoto projektu byli vycvičeni čtyři noví psi-detektoři na detekci chorob révy vinné. Černý labrador a anglický špringršpaněl, měli za úkol vyhledávat padlí, zatímco německý krátkosrstý ohař a další anglický špringršpaněl se pustili do detekce virové svinutky révy. Pokus byl financován z grantu ve výši 428 111 USD, který poskytlo kalifornské ministerstvo pro regulaci pesticidů. Výcvik detekčních psů by byl účinnou metodou prevence rozsáhlejšího onemocnění révy, ukázala pilotní studie. Podle jejích výsledků dokázali psi detekovat virovou svinutku v 93,4 % případů. Psi vyloučili přítomnost viru téměř ve 100 % případů. Obdobně psi zjistili přítomnost padlí révy s přesností 97,3 % a téměř ve 100 % případů vyloučili infekci.

Výcvik psů k vyhledávání chorob je také ekonomickou metodou řešení tohoto problému. Kontrola 40 akrů (16 ha) vinice během dvou dnů s jedním psovodem a dvěma psy by stála přibližně 5 200 USD. Otázky zůstávají ohledně způsobu financování a zavádění dalšího školení psů. Psi, kteří pocházejí až z Kanady a Maďarska, budou nejúčinnější při vyhledávání chorob v révových školkách. Pokud budeme nadále vysazovat napadené a infikované keře révy vinné, tomuto problému se nevyhneme, tento problém je třeba řešit ještě před výsadbou révy vinné.

Pokud se nepodaří zajistit financování, budou psi přeškoleni k jiným účelům.

THEDRINKSBUSINESS.COM/ELOISE FEILDEN/6. 1. 2025/JS

Kanadské Ontario hrozí zákazem prodeje amerického alkoholu v reakci na celní hrozbu USA

Premiér kanadské provincie Ontario Doug Ford v pondělí (20. ledna) v projevu na mezinárodní konferenci varoval, že pokud prezident Trump uskuteční svůj plán uvalit 25% clo na zboží dovážené do Ameriky z Kanady, přestane se tam prodávat alkohol z USA. Sdělil kanadské radě pro alkoholické nápoje (Liquor Board of Canada), aby v případě, že se hrozba cla stane skutečností, odstranila americké alkoholické nápoje z regálů maloobchodníků. „Pocítí bolest," řekl.

Prezident Trump před svým nástupem do funkce v pondělí (20. ledna) prohlásil, že zavede 25% clo na dovoz z Kanady a Mexika. V den inaugurace sice nepodepsal příslušný exekutivní příkaz, ale uvedl, že cla na Kanadu a Mexiko by mohla vstoupit v platnost 1. února, a nařídil federálním úředníkům, aby přezkoumali obchodní vztahy USA z hlediska nekalých praktik. V reakci na tuto hrozbu premiér Ford uvedl, že varoval guvernéry amerických států před reakcí Ontaria na takový krok. „Každý den jsem telefonoval s několika dalšími guvernéry, abych se ujistil, že chápou, jak důležité jsou vztahy mezi Ontariem a USA, nemluvě o Kanadě a USA," řekl. „Jsme exportní destinací číslo jedna pro 17 států a číslo dvě pro 11 dalších států. „Řekl jsem, že si musíš promluvit se svým prezidentem, protože první, co uděláme, odstraníme z pultů veškerý americký alkohol." Ford, který uvedl, že hodlá své poselství sdělit premiérům ostatních kanadských provincií, aby ho mohli následovat, řekl, že Ontario musí začít propagovat své lokálně vyráběné víno a lihoviny a alternativu k dovozu z USA.

Kanadský premiér Justin Trudeau rovněž uvedl, že reakce jeho země bude „rázná a rychlá a rozvážná", pokud prezident Trump přistoupí k uvalení cel na Kanadu, a včera (21. ledna) v Quebecu novinářům řekl, že „vše je na stole". „Pracujeme v jednotě jako tým Kanady s vedoucími představiteli podniků a premiéry od pobřeží k pobřeží, jsme připraveni na všechny možné scénáře," řekl.

JUST-DRINKS.COM/ANDY COYNE/22. 1. 2025/JS

Clo na evropskou brandy, Čína prodlužuje antidumpingové šetření o další tři měsíce

Čína prodloužila antidumpingové šetření týkající se brandy dováženého z Evropské unie o tři měsíce, tedy do 5. dubna 2025. Oznámilo to ministerstvo obchodu v Pekingu na tiskové konferenci 26. prosince a poněkud obecně vysvětlilo, že důvodem tohoto rozhodnutí jsou některé komplikace související s šetřením. Případ, který Čína zahájila 5. ledna 2024, tedy před rokem, měl být ve skutečnosti uzavřen právě v těchto dnech, místo toho však byl odložen na duben. Celá věc přichází v návaznosti na rozhodnutí Evropské komise (Německo a Maďarsko hlasovaly proti) uvalit cla na dovoz čínských elektromobilů, přičemž Peking se v reakci na to rozhodl učinit totéž s brandy zasílaným z Evropy. Od 11. října 2024 musí dovozci destilátu do Číny za příchozí zásilky platit čínským celním orgánům kauci. Opatření, díky němuž se do centra evropského vývozu dostaly velké značky evropského brandy, především francouzské, včetně ▸

čtyř největších světových koňakových gigantů: Hennessy (sazba 39 %), Remy Martin (38,1 %), Courvoisier Campari (34,8 %) a Martell (30,6 %), zatímco všichni ostatní výrobci podléhají clu ve výši 34,8 %.

Mezi reakcemi se objevila i reakce francouzského giganta Rémy Cointreau, který prohlásil, že bude „nucen" zvýšit ceny koňaku pro spotřebitele v Číně kvůli nově zavedeným clům, zatímco Hennessy oznámil strategii stáčení svých výrobků do lahví v Číně, aby se vyhnul clům: toto oznámení mateřské společnosti LVMH však vyvolalo stávky zaměstnanců, kteří se proti tomuto kroku postavili. BNIC (Bureau national interprofessionnel du Cognac), v té době požádal francouzské úřady o záruky na ochranu odvětví, ale vládní krize situaci rozhodně neurychlila. Problém se dostal také do Ženevy ve Švýcarsku, kde sídlí Světová obchodní organizace, kde Evropská komise podala odvolání, v němž obvinila Peking z uvalení cel, které nejsou v souladu s pravidly.

WINENEWS.IT/7. 1. 2025/JS

Trh s vínem v Austrálii

Ačkoli po zrušení cel z 29. března mohla Čína v uplynulém roce dominovat novinovým titulkům o víně, domácí trh i nadále představuje 42 % veškerého prodaného australského vína a zároveň nabízí příležitosti pro dovozce. A stejně jako mnoho jiných vyspělých trhů s vínem po celém světě se potýká s klesající spotřebou, protože mnoho australských spotřebitelů z různých důvodů, včetně většího důrazu na zdraví a reakce na tlak životních nákladů, omezuje konzumaci. Objem spotřeby vína v Austrálii dosáhl vrcholu v roce 2016 a od té doby klesá, přičemž pokles se zrychlil po pandemii COVID-19 v roce 2020. Naproti tomu hodnota od roku 2005 trvale roste, s dočasným přerušením vzestupného trendu v důsledku pandemie. Část tohoto růstu hodnoty je sice způsobena inflací, ale odráží také skutečnost, že zatímco objem klesá, spotřebitelé utrácejí více za jednu láhev a rozhodují se spotřebovat méně, ale utratit více. Nejnovější maloobchodní údaje společnosti Circana pro tuzemský trh mimo provozovny ukazují, že v případě australského vína tyto trendy pokračují i v roce 2024. Za 12 měsíců do konce září 2024 se hodnota prodeje australského vína zvýšila o 0,5 %, zatímco objem klesl o 2 %. Pro srovnání, prodej dovážených vín poklesl jak v hodnotě, tak v objemu; o 3 %, resp. 2 %. V důsledku toho australské víno zvýšilo svůj hodnotový podíl na domácím trhu mimo provozovny o jeden procentní bod na 76 % a udrželo si svůj objemový podíl na 85 %. Podle společnosti Circana je Sauvignon blanc s hodnotovým podílem 14 % na trhu s vínem číslem jedna a jeho prodej se za 12 měsíců do konce září 2024 zvýšil o 0,4 %. Silný růst v ceně nižší než 6 AUD (91 Kč) za láhev více než kompenzoval pokles v ceně mezi 15,00 a 29,99 AUD (228 a 455 Kč) za láhev. První zemí původu vína Sauvignon blanc byl Nový Zéland s 58% podílem, prodej však poklesl o 1 %. Na druhém místě byla Austrálie s 42% podílem, ale prodej se zvýšil o 2 %.

Odrůda Shiraz byla druhou největší kategorií s 13% podílem na hodnotě, ale prodej pokračoval v sestupné trajektorii a za posledních 12 měsíců se snížil o 2 %. Světlým bodem pro Shiraz byla cena 15,00 až 19,99 AUD za láhev, jejíž prodej vzrostl o 2 % a která zaujímala 28% podíl na celkovém prodeji Shirazu. Prakticky všechny prodeje Shirazu byly australské. Třetí hlavní kategorií bylo Chardonnay s 8% podílem na hodnotě a jeho prodej se zvýšil již druhým rokem, a to o 2 %. Největšího růstu dosáhlo Chardonnay v cenovém rozpětí 15 až 29,99 AUD za láhev, přičemž prodej v tomto segmentu vzrostl o 4 % a zaujímal 43% podíl na celkovém prodeji Chardonnay. Prodeji Chardonnay dominovala Austrálie s 85% podílem a prodej vzrostl o 1 %. Jedinými dalšími významnými konkurenty byly Spojené státy s 8% podílem a Nový Zéland s 6% podílem. Prodej v USA vzrostl o 17 %, zatímco prodej na Novém Zélandu poklesl o 4 %. Cabernet Sauvignon si udržel čtvrté místo podle hodnoty, ale jeho prodej se již druhý rok po sobě snížil, a to o 1 %, avšak jeho podíl na trhu byl stabilní a činil 6 %. Stejně jako u Shirazu, i u Cabernetu Sauvignon byl zaznamenán růst v cenové kategorii od 15 do 19,99 AUD za láhev, přičemž prodej vzrostl o 4 %. Tento segment je pro Cabernet Sauvignon největším segmentem a představuje 29 % hodnoty prodeje této odrůdy. Těsně pod 100 % prodeje Cabernetu Sauvignon tvořila australská vína.

Mimo tyto čtyři hlavní kategorie došlo k růstu u řady odrůd. U červených vín došlo k posunu směrem k lehčím stylům. Dvěma výraznými kategoriemi byly Pinot noir a Grenache, jejichž hodnota prodeje vzrostla o 4 %, resp. 9 %. U obou odrůd se růst pohyboval v rozmezí 15 až 29,99 AUD za láhev. Austrálie má 77% podíl na prodeji Pinot noir a 81% podíl na prodeji Grenache. Hlavním konkurentem pro Pinot noir byl Nový Zéland, zatímco Francie a Španělsko byly jedinými významnými konkurenty pro Grenache. Z mnohem menších základů rostly také odrůdy Sangiovese a Nebbiolo. Dominantní zemí původu Sangiovese byla Austrálie a druhou Itálie s 20 %. Na druhé straně Itálie dominovala prodeji Nebbiolo s 93% podílem, zatímco Austrálie měla pouze 7% podíl. U bílých vín, seřazeno podle velikosti trhu, došlo k růstu u Prosecca (o 10 %), Pinot grigio (o 6 %), Pinot gris (o 6 %), Moscata (o 4 %) a Ryzlinku rýnského (o 2 %). Největší segment pro Prosecco, Pinot gris a Moscato byl 15,00 až 19,99 AUD za láhev, zatímco pro Pinot grigio 10 až 14,99 AUD (152–228 Kč) za láhev a Ryzlink rýnský 20 až 29,99 AUD (304–455 Kč) za láhev. U Prosecca dominovala Austrálie se 76% podílem na trhu před Itálií s 24 %. Zatímco prodej australského Prosecca vzrostl o 14 %, prodej italského Prosecca poklesl o 3 %. Dařilo se také kategorii rosé, jejíž hodnota prodeje vzrostla o 5 % a podíl na trhu o 5 %, oproti Proseccu se 4 %. Tlak na životní náklady má dopad na prodej šumivých vín, hodnota prodeje klesla o 4 %. Pokles prodeje šampaňského o 11 % více než kompenzoval 0,4% nárůst prodeje bílého šumivého vína v lahvích v průběhu roku, přičemž Austrálie si drží 85 % podíl.

DRINKSTRADE.COM.AU/14. 1. 2025/JS

Vývoz vína z Austrálie v roce 2024

Podle dnes zveřejněné zprávy o vývozu vína z Austrálie se za 12 měsíců do konce prosince 2024 zvýšil vývoz australského vína o 34 % v hodnotě na 2,55 miliardy australských dolarů (38,3 mld. Kč) a o 7 % v objemu na 649 milionů litrů. Nárůst hodnoty byl důsledkem vysokého objemu dodávek do pevninské Číny v období od dubna do prosince 2024 poté, co byla na konci března 2024 zrušena cla na australské lahvové víno. Za těchto devět měsíců bylo do pevninské Číny vyvezeno 83 mil. l vína v hodnotě 902 mil. AUD (13,6 mld. Kč). Průměrná hodnota vývozu do pevninské Číny za 12 měsíců do ▸

konce prosince 2024 činila 10,79 AUD/l (162 Kč/l), což přispělo k 24% nárůstu průměrné hodnoty celkového vývozu baleného vína na 9,35 AUD/l (141 Kč/l), což je rekordní hodnota. (Pro srovnání: V roce 2023 bylo z ČR vyvezeno balené víno za průměrnou cenu 114 Kč/l.) Nicméně, spotřeba vína v Číně je mnohem nižší než před zavedením dovozních cel, takže bude trvat delší dobu, než se ukáže, jaká bude nová normální úroveň vývozu do pevninské Číny po tomto počátečním období obnovení zásob. Pokračování růstu není jisté a v náročném globálním obchodním prostředí je stále důležité zaměřit se na diverzifikaci trhu. Mimo jedinečné okolnosti týkající se vývozu do pevninské Číny čelí celosvětová spotřeba alkoholu mnoha nepříznivým faktorům, které podle společnosti Wine Australia ovlivňují výsledky na ostatních trzích. Na mnoha zavedených trzích s vínem spotřeba klesá kvůli obavám o zdraví a wellness a rostoucím životním nákladům. To přispívá k celosvětovému přebytku nabídky vína a zvýšené konkurenci v již tak napjatých dodavatelských řetězcích.

Vývoz australského vína do zbytku světa se během 12 měsíců do prosince 2024 snížil o 13 % v hodnotě na 1,64 mld. AUD a o 7 % v objemu na 565 mil. l. Pokles hodnoty byl z velké části způsoben Hongkongem po velkém nárůstu dodávek do této destinace na konci roku 2023, který byl pravděpodobně způsoben očekáváním některých australských vývozců, že počátkem roku 2024 dojde ke zrušení dovozních cel v pevninské Číně. K poklesu objemu dále přispěl pokles vývozu nebaleného vína do Spojených států po období zvýšeného vývozu. Vývoz do Severní Ameriky se snížil o 5 % na 482 mil. AUD, a to především díky Spojeným státům, přičemž růst vývozu do Kanady tento pokles částečně kompenzoval. V Evropě byly výsledky podle destinací smíšené. Hodnota zásilek do tohoto regionu se snížila o 4 % na 521 mil. AUD, přičemž poklesl vývoz do Spojeného království, Německa, Dánska a Nizozemska. Naproti tomu vývoz do Švédska, Belgie, Finska, Irska a Polska se hodnotově zvýšil. Mimo pevninskou Čínu se vývoz do většiny ostatních asijských destinací během 12 měsíců do prosince 2024 snížil, ačkoli dlouhodobá míra růstu hodnoty pro tento region (bez pevninské Číny) byla v posledních pěti letech stále kladná a činila 4 % ročně. Mezi pět nejvýznamnějších destinací podle hodnoty patřily: pevninská Čína, Spojené království, USA, Hongkong a Kanada. Pět nejvýznamnějších destinací podle objemu bylo: Spojené království, USA, pevninská Čína, Kanada a Nový Zéland.

Nárůst vývozu do pevninské Číny ovlivnil také podíl červeného vína na vývozu, protože 93 % vývozu do Číny tvoří červené víno. Za 12 měsíců do konce prosince 2024 se objemový podíl červeného a růžového vína zvýšil z 54 % na 60 %. Mezitím bílé víno ztratilo podíl – posunulo se ze 46 na 40 % objemu, protože v hlavních destinacích, kam se vyváží bílé víno z Austrálie, došlo k poklesu vývozu. V důsledku toho se zvýšil objem dodávek tří nejvýznamnějších odrůd červených vín – Shiraz, Cabernet Sauvignon a Merlot – zatímco objem dodávek tří nejvýznamnějších odrůd bílých vín – Chardonnay, Pinot gris a Sauvignon blanc – se snížil.

WINETITLES.COM.AU/29. 1. 2025/JS

Jižní Austrálie jen v listopadu vyvezla do Číny víno za více než 90 milionů dolarů

Vláda Jižní Austrálie včera oznámila, že byl zaznamenán klíčový nárůst vývozu vína ze státu do Číny: jen v listopadu 2024 prodali místní vinaři do Číny 11,8 milionu litrů vína v hodnotě více než 93 milionů australských dolarů. Nejnovější údaje ukazují, že celkový vývoz Jižní Austrálie do Číny (nejen vína) překonal dosavadní rekordy a místní podniky prodaly v roce 2024 (do listopadu) zámořským odběratelům zboží za více než 17,6 mld. AUD. Nejhodnotnějším vývozem státu na tento trh zůstává železná ruda v hodnotě 998,9 mil. AUD a měď v hodnotě 978,1 mil. AUD. Vývoz mořských plodů do Číny se rovněž zvýšil, a to o 50 % na 15,5 mil. AUD v roce (do listopadu), a to díky zvýšené poptávce po jihoaustralském tuňákovi, která vzrostla o 708 % na 8,4 mil. AUD. Dalšími hlavními obchodními partnery Jižní Austrálie zůstaly Spojené státy (2,1 mld. AUD) a Indie (1 mld. AUD).

WINETITLES.COM.AU/15. 1. 2025/JS

Navrhovaný australský zákon by mohl pomoci odstranit mezeru v ekologickém zemědělství

Návrh zákona o národním ekologickém standardu, který předložila senátorka za stranu Nationals Bridget McKenzieová, by v případě schválení učinil Austrálii poslední zemí OECD (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj), která by vytvořila právní definici slova „ekologický“. V současnosti je velmi obtížné pohnat k odpovědnosti výrobce, který uvádí zavádějící údaje. Je nutné, aby tvrzení o tom, že je víno ekologické, byla potvrzena formální certifikací, zatím zde existuje mezera. Domácí regulace by australským certifikovaným ekologickým výrobcům umožnila získat rovnocennou ekologickou certifikaci jako v jiných zemích, což by omezilo dvojí zpracování a dvojí audit, které jsou v současnosti nutné.

Na základě údajů z průzkumů je jasné, že spotřebitelé jsou klamáni etiketami, které uvádějí neověřená tvrzení o ekologickém zemědělství, což je nespravedlivé vůči těmto kupujícím a nespravedlivé vůči výrobcům, kteří procházejí zdlouhavým a přísným procesem získávání ekologické certifikace. Regulace domácí právní normou pro ekologickou produkci a označování by byla přínosem nejen pro spotřebitele, ale pomohla by také uvolnit nové exportní trhy. Mnoho zemí, včetně klíčových obchodních partnerů, jako je Jižní Korea a Spojené státy, neuznává australský vývozní standard a vyžaduje, aby výrobci získali dodatečnou certifikaci, což může být složitý a nákladný proces. Pokud bude mít Austrálie domácí regulaci, pomůže to vládě vyjednat dohody o rovnocennosti s ostatními zeměmi, což by znamenalo, že výrobci by museli získat pouze jednu certifikaci, a to národní ekologický standard zavedený tímto návrhem zákona, což by snížilo byrokracii a podpořilo růst vývozu.

WINETITLES.COM.AU/13. 1. 2025/JS

PIWI odrůdy na Novém Zélandu

V březnu 2024 obdržela společnost Riversun Nurseries svou první zásilku odrůd odolných vůči chorobám z Evropy s vlastnostmi, které zahrnují odolnost proti padlí a plísni révy. Někteří vinaři v Evropě se rozhodli vyrábět pouze vína odvozená od DRV, vlády se k tomu hlásí a PIWI odrůdy byly oficiálně schváleny i v Champagne. V srpnu 2024 uvedl řetězec supermarketů Tesco ve Velké Británii na trh víno Tesco Finest „Floreal“ s názvem PIWI odrůdy na ▸

lahvi. Z odrůd plánovaných pro dovoz na NZ je Sauvignon Nepis tou, na jejíž výkon se Riversun těší nejvíce. Každou novou odrůdu je třeba otestovat v novozélandských podmínkách, ale jeho „instinkt“ říká, že Sauvignon Nepis si v Marlborough povede dobře a nabídne typičnost, která se od Sauvignonu blanc z této oblasti očekává, s úrovní odolnosti, která by vyžadovala snad jen čtvrtinu současného postřikového programu. Podle tamního názoru se nejvíce podobá odrůdě Sauvignon blanc a byl by skvělým a snadným přechodem pro použití buď jako součást směsi, nebo jako samostatné víno.

Po dovozu PIWI odrůd je čeká další dlouhá cesta, první skupina importovaných odrůd bude v karanténě až do prosince 2025, poté budou následovat roky produkce rozmnožovacího materiálu pro štěpování. Pokud vše půjde podle plánu, první rostliny pro první pokusné lokality se dostanou do půdy koncem roku 2026 a první komerční objemy budou k dispozici v následujícím roce. Vlastnosti, které jsou atraktivní v Itálii nebo Francii, se nemusí projevit v terroir Nového Zélandu, včetně vlastností vína nebo odolnosti vůči kmenům padlí a plísni révy na zdejších vinicích. Mauro Negri, který pracoval v Riversunu v Gisborne od roku 2013 a poté se vrátil do svého domova v Itálii během Covid-19, navštěvoval workshopy, rozšiřoval své znalosti o vývoji v genetickém prostoru a budoval vztahy se šlechtiteli, včetně Vivai Cooperativi Rauscedo v severní Itálii a ENTAV ve Francii.

Švýcar Valentin Blattner vyšlechtil Cabernet blanc, když koncem 80. let žil na Novém Zélandu. Bílá odrůda odolná vůči chorobám, kříženec Cabernetu Sauvignon a rezistentní révy, je dnes uznávaná pro své dobré pěstitelské vlastnosti a vysokou odolnost vůči houbovým chorobám a patří k předním PIWI odrůdám v Evropě. Ale v 90. letech 20. století, kdy PIWI odrůdy prosazovalo jen několik nadšených zastánců (a mnozí jiní se jim vyhýbali) a Sauvignon blanc se teprve musel skutečně prosadit, se na Novém Zélandu ve Valentinově snu příliš nepokročilo. Místo toho se vrátil do Evropy, kde dále rozvíjel rezistentní odrůdy, říká zakladatel společnosti Riversun, Geoff Thorpe, který se s tímto šlechtitelem setkal na nedávné cestě po Evropě.

RURALNEWSGROUP.CO.NZ/SOPHIE PREECEOVÁ/8. 1. 2025/JS

Příjmy z vývozu vína z Jihoafrické republiky v roce 2024 vzrostly, přestože se objem vývozu nezměnil

Jihoafrická republika ohlásila meziroční nárůst příjmů z vývozu vína v roce 2024 díky vyšším objemům baleného vína. Měřeno v randech vzrostla hodnota vývozu jihoafrického vína o 3 % na 10,3 miliardy randů (13,4 mld. Kč), uvedla obchodní organizace Wines of South Africa (WoSA). Podle WoSA se celkový objem prakticky nezměnil a činil 306,2 mil. litrů. V roce 2023 země dodala prakticky 306,3 mil. litrů vína. Předtím, v roce 2023 zaznamenala Jihoafrická republika 17% propad objemu vývozu vína, což se přičítá snížené sklizni a levnější konkurenci. V loňském roce vzrostly tržby z vývozu baleného vína o 2,6 % na 7,9 mld. randů (10,3 mld. Kč). Objem vzrostl o 5,4 % na 123,4 milionu litrů. Tržby jihoafrických vývozců nebaleného vína vzrostly o 4,4 % v randech na 2,4 miliardy (3,12 mld. Kč), dodali však méně litrů, přičemž objem prodeje se snížil o 3,4 % na 182,8 mil l.

„Nelze popřít, že mnoho jihoafrických výrobců bylo sraženo na kolena klesajícím světovým trhem s vínem,“ uvedla generální ředitelka WoSA Siobhan Thompsonová. „Některým vínům z vyššího segmentu spektra, jejichž nabídka je strategicky přizpůsobena konkrétním trhům a která se opírají o silnou distribuci, se daří.“ Vývoz vína do Spojeného království, největšího jihoafrického trhu, byl smíšený. Celkové tržby se snížily o 6 % v důsledku poklesu prodeje baleného vína. Vývoz nebaleného vína však vzrostl o 5 %. Z hlediska objemu vyvezla Jihoafrická republika do Spojeného království 87,3 mil. l vína, což představuje meziroční pokles o 6 %. Vývoz baleného vína se snížil o 10 % na 25,6 mil. l a vývoz nebaleného vína klesl o 4 % na 61,7 mil. l. Země zaznamenala růst na některých dalších svých hlavních trzích, meziročně vzrostl objem vývozu do Francie, Švédska a Nizozemska. Objem dodávek do Německa, druhého největšího jihoafrického trhu podle objemu, se nezměnil, zatímco dodávky do Belgie a Kanady klesly o 12 %.

Sauvignon blanc byl nejvíce vyváženou bílou odrůdou z Jihoafrické republiky. Objem se zvýšil o 5 % na 63,3 mil. l, přičemž cena v randech za litr vzrostla o 1 %. Objem Pinotage vzrostl o 3 % na 13,6 mil. l, cena za litr těchto vín se zvýšila o 9 %.

JUST-DRINKS.COM/23. 1. 2025/JS

Rusové varovali před zdražováním dovážených vín

Dovezená vína do března zdraží o 10–15 % kvůli novým clům, změnám měnových kurzů a růstu dalších výdajů firem. Agentuře RIA Novosti to sdělili oslovení dovozci. „Většina největších dovozců, včetně společnosti Fort, již informovala své partnery o zvýšení cen v únoru 2025,“ řekl agentuře Alexander Lipilin, výkonný ředitel společnosti Fort, která obchoduje s vínem. Výrobce alkoholických nápojů Ladoga poznamenal, že společnost zavedla nucené změny cen jak domácího, tak dováženého alkoholu na začátku ledna. Podle zástupce společnosti se cena některých výrobků nezměnila, u ostatních došlo ke zvýšení až o 10 %.

Iniciativu zvýšit cla na dovoz vína ze znepřátelených zemí na 50 % navrhla Asociace vinařů a vinohradníků Ruska (AVVR). V říjnu 2024 předseda představenstva AVVR Dmitrij Kiselev prohlásil, že je třeba zvýšit cla na tuto úroveň. V listopadu 2024 tuto myšlenku podpořil místopředseda vlády Dmitrij Patrušev, který uvedl, že zvýšení cel na 30–50 % by umožnilo nasměrovat další finanční prostředky do rozvoje ruského vinařství. Již dříve se Rusko rozhodlo zvýšit podíl domácího vína prodávaného v obchodech a restauracích.

GAZETA.RU/КИРА БАТДАЛОВА/17. 1. 2025/JS

V Rusku se již druhým rokem ukázalo, že víno je oblíbenější než vodka

Celkový objem prodeje různých druhů vína v Rusku v roce 2024 vzrostl o 3,2 % ve srovnání s údaji za rok 2023 na 8,19 milionu hektolitrů, uvádí internetové vydání RBC s odvoláním na údaje Rosalkogoltabakkontrol. Nejvyšší tempo růstu za sledované období zaznamenala šumivá vína – o 8,6 %, na 2,35 mil. hl. Prodej likérových alkoholických nápojů se zvýšil o 7,6 %, na 120 tis. hl, a tichých vín – o 1,2 %, na 5,71 mil. hl. Zároveň se objem prodeje vodky v Rusku v roce 2024 zvýšil o 0,6 % na 7,6 mil. hl. Jak publikace uvádí, víno se v Rusku již druhým rokem po sobě ukazuje jako oblíbenější než vodka.

GAZETA.RU/АНАСТАСИЯ НОВИКОВА/23. 1. 2025/JS

Vláda Spojeného království se „rozhodla neposlouchat“ WSTA ohledně zvýšení daní

Od 1. února se vinařské podniky a spotřebitelé ve Spojeném království budou potýkat se zvýšením daní o více než 175 milionů liber, protože začnou platit nové sazby spotřební daně, což se bude shodovat s ukončením režimu usnadnění prodeje vína. Ke zvýšené zátěži přispějí i zvýšené administrativní náklady podniků v rámci přepracovaného systému daně, což nevyhnutelně povede ke zvýšení cen. Výkonný ředitel Wine and Spirits Trade Association (WSTA), Miles Beale, říká: „Nenechte se mýlit, jedná se o zvýšení daní pro spotřebitele a zároveň o novou zátěž pro podniky“. Revize zdanění vína, kterou provedlo ministerstvo financí, se zaměřuje na lahve s obsahem alkoholu mezi 11,5 a 14,5 %, což je kategorie, která představuje 85 % veškerého prodeje vína ve Velké Británii. Tato změna zavádí labyrint 30 daňových sazeb. Pro 33 milionů britských spotřebitelů vína je dopad jasný: vyšší ceny. Například u 14,5% červeného vína se zvýší sazba z 2,67 na 3,21 libry (80/96 Kč) za láhev, což je výrazný 20% skok. Po započtení zvýšení od srpna 2023 se sazba na stejnou láhev za pouhých 18 měsíců zvýší o 44 %, tedy o 98 pencí (29,30 Kč). „Historie ukazuje, že spotřebitelé jsou citliví na cenu, takže z dlouhodobého hlediska to utlumí poptávku a omezí výběr,“ říká Beale. „Finanční dopady se budou u každého podniku lišit, ale odhaduje se, že někteří z velkých maloobchodníků budou čelit ztrátám ve výši milionů liber.“

Maloobchodníci, kteří se snaží ochránit zákazníky před tímto zdražováním, se mohou přiklonit k vínům s nižším obsahem alkoholu. To sice zmírní náklady, ale hrozí, že se zúží nabídka vín s vyšším obsahem alkoholu, takže spotřebitelé mohou přijít o některá svá oblíbená vína. „Pro menší maloobchodníky bude administrativní zátěž spojená s výpočtem nového daňového systému tvrdým dopadem, a pokud si budou chtít zachovat možnost volby pro spotřebitele, nezbude jim nic jiného, než svým zákazníkům účtovat vyšší ceny,“ říká Beale. Během konzultací o revizi daně z alkoholu se WSTA vyslovila pro jednodušší řešení: dvě daňová pásma vázaná na střední bod, která by byla výhodná jak pro ministerstvo financí, tak pro podniky a spotřebitele. „WSTA se intenzivně angažovala v mnoha vládách, které vedly tuto show od chvíle, kdy Rishi Sunak jako kancléř poprvé oznámil konzultaci o způsobu zdanění alkoholu,“ říká Beale. „WSTA využila každé příležitosti, aby poslance, úředníky, ministry a média vyzvala k tomu, aby byla dosavadní úleva zavedena natrvalo, a zajistila, aby si vláda byla plně vědoma finančních důsledků. Ta se rozhodla neposlechnout a odmítla zvážit jakoukoli změnu původního plánu Sunaka,“ říká Beale.

Boj probíhal souběžně s mimořádně bouřlivým politickým obdobím, kdy se rychle střídaly vlády a s nimi i politici. Je zřejmé, že tato vláda se zdráhá příliš angažovat v oblasti zděděných politik. „Zaměříme se i nadále na spolupráci s ministry a úředníky, abychom pomohli zformovat obchodní strategii, která podpoří britské podnikání, a doufáme, že uznají a budou brát vážněji obchod, který podporuje 413 000 pracovních míst,“ uzavírá Beale.

(Pro srovnání: spotřební daň z 0,7 l ginu 40 % alk. se zvyšuje o 0,32 GBP (9,60 Kč), u 0,44 l piva 4,5 % alk. je to 0,01 GPB (0,30 Kč) a u šumivého vína 0,75 l 12 % alk. se dokonce snižuje o 0,01 GPB – pravděpodobným důvodem může být skutečnost, že v zemi se rozvíjí vlastní produkce sektů.)

THEDRINKSBUSINESS.COM/JAMES BAYLEY/16. 1. 2025/JS

Anglie: Obchod vínem se připravuje na dvojí daňový zásah

Asociace obchodníků s vínem a lihovinami (WSTA) varovala spotřebitele, aby očekávali výrazné zvýšení cen alkoholických nápojů, protože vláda Spojeného království se chystá provést dvojí daňový zásah. Od 1. února se zvýší daně z alkoholu v návaznosti na rozhodnutí kancléře zvýšit daň o 3,6 % a zavést zdanění vína podle obsahu alkoholu. To bude znamenat, že daň z láhve ginu se zvýší o 32 pencí (9,60 Kč/l) a u vína s obsahem alkoholu 14,5 % se zvýší o 54 pencí (16,20 Kč/l). Při zohlednění zvýšení zavedeného k 1. srpnu 2023 se daň na 14,5% červené víno zvýší za 18 měsíců o 98 pencí (29,40 Kč/l), uvedla WSTA. Obchodní organizace rovněž upozornila, že v dubnu vstoupí v platnost poplatky za recyklaci odpadních obalů, které jsou součástí rozšířené odpovědnosti výrobců (EPR), a které zvýší cenu lahve lihoviny o přibližně 18 pencí (5,40 Kč) a vína o 12 pencí (3,60 Kč). WSTA dále uvedla, že příjmy z daně z alkoholu se od dubna do prosince 2024 snížily o 209 milionů liber (6,27 mld. Kč) ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku. Vláda přitom nadále tvrdí, že zvyšování daní je součástí jejího velkého plánu na zalepení černé díry ve veřejných financích, ale půlroční řada daňových odvodů působí přesně opačně. Trestající daňový režim ve Spojeném království nemá vítěze – vyšší sazby daně znamenají, že lidé kupují méně, což vede ke snížení příjmů státní pokladny, podniky jsou omezovány a spotřebitelé musí platit více.

Finanční dopady se budou u každého podniku lišit, ale odhaduje se, že někteří z velkých maloobchodníků budou čelit ztrátám ve výši milionů liber. To bude mít řetězový efekt na výrobce a distributory, kterým se také sníží zisky. Výsledkem je hořká rána pro velké i malé britské podniky. Spotřební daň z vína o obsahu alkoholu mezi 11,5 % a 14,5 % se v současné době vypočítává podle dočasného mechanismu úlevy, který byl zaveden jako součást nového daňového systému. Od 1. února bude jednotná výše daně odváděné z vín o obsahu alkoholu mezi 11,5–14,5 %, která zahrnuje přibližně 85 % veškerého vína na britském trhu, nahrazena až 30 různými částkami k úhradě. Vláda nedokázala uznat, že mezi vínem a jinými, více vyráběnými alkoholickými nápoji, u nichž lze předem určit konečný obsah alkoholu, existují zásadní rozdíly, a rozhodla se zrušit mechanismus zvaný easement, který vláda Rishiho Sunaka zavedla, aby víno fungovalo v jeho reformované alkoholové politice v roce 2023. Ukončení easementu od 1. února znamená, že veškeré víno bude zatíženo spotřební daní na základě jeho přesné hodnoty obsahu alkoholu na etiketě. V předchozích 18 měsících znamenalo toto ulehčení, že 85 % všech vín bylo zatíženo stejnou spotřební daní, což usnadnilo její správu.

„Za každý rozdíl 0,1 % obj. alk. je třeba zaplatit jinou výši daně. Naše nabídka vín obsahuje 48 různých hodnot obsahu alkoholu v rozmezí od 8,5 % do 22 %“, prohlásil obchodník vínem Beale. Pokud jde o EPR, zdůraznil, že vinařské a lihovarnické odvětví není proti ekologickým daním a podniky nadále pracují na tom, aby používaly méně obalů a výrobky byly lépe recyklovatelné. Uvedl však, že návrh a vývoj EPR byl dosud zmatený, špatně řízený a zůstává neúplný. Poslední odhad pro předpokládané poplatky ▸

EPR za sklo ve výši 240 liber (7 200 Kč) za tunu byl nevítaným šokem poté, co dřívější odhady byly mnohem nižší a pohybovaly se kolem 110 až 215 liber za tunu. Dopad dalšího přehnaného daňového zásahu bude znamenat další zvýšení cen pro spotřebitele.

DRINKSRETAILINGNEWS.CO.UK/LUCY BRITNEROVÁ/28. 1. 2025/JS

Aldi uvádí na britský trh Chardonnay, které pomáhá odstraňovat plasty z oceánů

Supermarket se spojil se společností The Hidden Sea a uvedl na trh udržitelné Chardonnay, které pomáhá řešit krizi s plasty v oceánech. Aldi představil Kooliburra Hidden Sea Chardonnay, které vzniklo ve spolupráci se značkou vín The Hidden Sea zaměřenou na udržitelnost. Za každou prodanou láhev bude z oceánu odstraněn odpad v hodnotě 10 plastových lahví. Společnost The Hidden Sea spolupracuje se svým globálním partnerem pro zdraví oceánů, projektem ReSea, na financování rozsáhlých čisticích akcí. Tato iniciativa je v souladu se závazkem společnosti Aldi nabízet svým zákazníkům udržitelnější výběr. Díky ceně 7,49 GBP (223 Kč) za láhev je Aldi prvním britským supermarketem, který spolupracuje s organizací The Hidden Sea. Toto partnerství podtrhuje ambice maloobchodního řetězce stát se lídrem v oblasti kombinování cenově dostupných produktů s ekologickými postupy.

Liz Foxová, národní ředitelka pro udržitelnost v Aldi UK, vysvětlila motivaci k uvedení na trh: „Víme, že naši zákazníci chtějí nakupovat udržitelněji, a proto jsme rádi, že můžeme uvést na trh toto jedinečné víno, které podpoří probíhající akce v odvětví zaměřené na snížení množství plastů v oceánech. Naše nákupní týmy vždy hledají způsoby, jak nabízet udržitelnější možnosti, a jsme hrdí na to, že jsme prvním supermarketem, který spolupracuje se společností The Hidden Sea na naší vlastní značce Chardonnay."

THEDRINKSBUSINESS.COM/SOPHIE ARUNDELOVÁ/20. 1. 2025/JS

Britské zemědělství a udržitelnost

Britské zemědělské společnosti zahájily novou podporu zemědělců ve výši 1 milionu liber za snižování emisí skleníkových plynů. Britští zemědělci mohou získat až 60 liber za tunu sníženého CO2e (ekvivalentu oxidu uhličitého) ročně, přičemž polovina odměny je vyplácena předem na podporu přechodných opatření. Program, který vytvořila společnost Soil Association Exchange, funguje jako fond bez prodeje uhlíkových kreditů a je financován firmami, které chtějí snížit své emise v kategorii 3. Iniciativa má za cíl spojit environmentální a ekonomické výhody prostřednictvím spolupráce mezi zemědělci a podniky pro udržitelnější zemědělství.

FOODNET.CZ, 14. 1. 2025

C) Trh vínem v EU a jeho regulace

Sto dní Vitaevino

Pod záštitou poslanců Evropského parlamentu Maríi del Carmen Crespo Díazové (Španělsko, PP/ELS) a Érica Sargiacoma (Francie, PS/S&D) se 15. ledna 2025 v Evropském parlamentu v Bruselu konala oslava stého výročí kampaně Vitaevino. Podle kampaně bylo cílem akce zdůraznit „kulturní význam vína jako sjednocujícího prvku naší společnosti, jako základního kamene socioekonomiky venkovských oblastí, jako symbolu umírněné pospolitosti a jako nedílné součásti zdravého a vyváženého životního stylu“. Akce se zúčastnili také předsedové nejvýznamnějších evropských vinařských organizací (CEEV, CEVI, Copa Cogeca, EFOW).

María del Carmen Crespo Díazová ve svém projevu zdůraznila význam kampaně Vitaevino právě v této době – je důležité si uvědomit, jak důležité je bránit kulturu vína. Evropský parlament zajistí, aby toto dědictví (vinařská kultura) bylo chráněno a aby toto odvětví mohlo i přes současné problémy nadále vzkvétat, prohlásila. Éric Sargiacomo s ní souhlasil a poukázal na neformální parlamentní skupinu pro víno napříč stranami, která poskytne platformu pro dialog, kde „mohou tvůrci politik spolupracovat na obraně tohoto odvětví, které je tak důležité pro budoucí generace“.

Kampaň Vitaevino, která byla zahájena v říjnu 2024, je iniciativou zdola, která se věnuje ochraně a propagaci kultury vína, jeho socioekonomickému významu a jeho úloze při podpoře střídmosti a družnosti. Spojením hlasů milovníků vína, výrobců a tvůrců politik chce Vitaevino zajistit, aby víno zůstalo základní součástí evropského dědictví. V současné době podepsalo prohlášení Vitaevino 15 000 lidí – potenciálních podporovatelů v oboru je jistě více. Pracovníci, milovníci a příznivci vína v celé Evropě i mimo ni jsou vyzýváni, aby svou podporu vyjádřili podpisem prohlášení na adrese www.vitaevino.org. Prohlášení je k dispozici v několika jazycích.

WEINWIRTSCHAFT/17. 1. 2025/JS

Šumivá vína v EU: v roce 2023 poklesla výroba a vývoz o 8 % oproti roku 2022

Časování institucionálních statistik, zejména při analýze makrooblastí, je často dlouhé. A tak po zprávách o mnoha rekordech šumivých vín v roce 2024, zejména italských, působí údaje o evropských šumivých vínech, které v minulých dnech zveřejnil Eurostat a které se týkají roku 2023, poněkud zarážejícím dojmem. Vyplývá z nich, že produkce šumivých vín v EU (která zažila jednu z nejchudších sklizní vůbec, pozn. red.) v roce 2023 činila 1,49 miliardy litrů, což je o 8 % méně než v roce 2022, přičemž největšími producenty jsou Itálie (638 mil. litrů), Francie (312, z toho 224 mil. litrů šampaňského a 88 ostatních šumivých vín) a Německo (263 milionů litrů), před Španělskem (206, cava v čele) a Portugalskem (25 milionů litrů).

Ve stejném roce 2023 vyvezla EU do třetích zemí 600 mil. l šumivých vín, což je opět pokles o 8 % oproti roku 2022, ale stále zřetelný růst oproti tříletému období 2018–2020. Hlavními kategoriemi vyvážených šumivých vín byly Prosecco (44 %, 266 mil. l), generická šumivá vína (17 %, 100 mil. l), Champagne (15 %, 91 mil. l), Cava (10 %, 60 mil. l) a další šumivá vína s CHOP (6 %, 33 mil. l). Země EU zároveň dovezly 5 milionů litrů šumivého vína ze třetích zemí, což je méně než 1 % vyvezeného množství.

WINENEWS.IT/6. 1. 2025/JS

Christophe Hansen: Nedojde k dočasnému klučení vinic, ale bude delší období před opětovnou výsadbou

Přestože se evropský vinařské odvětví nachází v potížích, „nejsem znepokojen, protože toto odvětví se již v minulosti dokázalo vyrovnat s hlubokými změnami, podpořenými politickým rámcem, který je přizpůsoben k jejich řešení,“ říká Christophe Hansen, nový komisař pro zemědělství EU. V odvětví se hromadí strukturální problémy, které byly v minulosti částečně ignorovány kvůli sázce na jakostní vína a úspěšného vývozu vína z EU. Na základě závěrečné zprávy Střediska pro sledování trhu a na žádost všech hlavních vinařských sdružení v Evropské unii byla zahájena činnost skupiny na vysoké úrovni. Doporučení této skupiny nás nasměrovala správným směrem, jak současnou situaci řešit. Současný regulační přístup k výrobnímu potenciálu kombinuje kontrolu růstu vinařské oblasti s orientací na trh. Nejúspěšnější vinaři a vinařské regiony tak mohli v rámci systému, který kontroluje nadměrný růst, spořádaně rozšiřovat své produkční plochy. Přístup navržený v doporučeních by neznamenal konec současného systému, ale jeho zlepšení tím, že by členským státům poskytl větší flexibilitu při rozhodování o správě jejich vinařských oblastí v souladu s jejich specifickou regionální situací a v souladu s dalšími příslušnými opatřeními vinařské politiky. To bude vyžadovat větší odpovědnost odvětví a veřejné správy při řízení produkčního potenciálu ve střednědobém horizontu.

Na posledním zasedání skupiny na vysoké úrovni jsem se výslovně zavázal, že budu rychle reagovat na žádost odvětví a členských států o harmonogram provádění doporučení, a mé útvary na tom již pracují. Pokud jde konkrétně o klučení, s dočasným klučením, které skupina na vysoké úrovni nepodpořila, není

výslovně zahrnuto. Bude však navržen alternativní, účinnější systém spočívající v prodloužení doby mezi vyklučením a vlastní výsadbou vinice v rámci podpory restrukturalizace a přeměny vinic, jakož i další flexibilní opatření. Komise již v prosinci 2024 projednala s členskými státy návrh nařízení k provedení tohoto opatření, který bude přijat v nadcházejících týdnech. Pro trvalé klučení bylo doporučeno, aby se k uspokojení okamžitých potřeb použila pravidla pro státní podporu. Rád bych zdůraznil, že ve skupině nedošlo ke shodě ohledně financování opatření na klučení z evropských fondů. Na úrovni EK se proto chystáme vyhodnotit možnosti s ohledem na reformu SZP, kterou plánujeme předložit do konce roku.

Víno je zásadní součástí evropského dědictví, jak se v doporučeních uznává, a Komise se zavázala a nadále zavazuje k jeho podpoře a uznání jeho jedinečnosti. Výroba vína je a bude v EU do značné míry chráněna zvláštními předpisy a rozpočtem. Odvětví však musí sledovat signály trhu a více reagovat na očekávání společnosti, která se stále více zajímá o životní prostředí a veřejné zdraví. Skupina nepřehlíží ohledy na veřejné zdraví a zdůrazňuje umírněnost. Politiky a doporučení členských států EU v těchto otázkách se liší. Doporučení týkající se spotřeby alkoholu jsou záležitostí jednotlivých států a není mým záměrem jít nad jejich rámec. V této souvislosti bych rád zdůraznil, že vinařství je jedním z odvětví, které je nejvíce vystaveno důsledkům současné ekologické a klimatické krize. Je proto nezbytné, aby se toto odvětví snažilo najít účinná řešení, jak se udržitelným způsobem přizpůsobit.

VITISPHERE/ALEXANDRE ABELLAN/29. 1. 2025/JS

Klučení vinic za účelem zvýšení výnosů v AOC Cognac

Vinaři v regionu Charente, kteří se ocitli v problémech na trzích v USA a Číně, vymýšlejí vlastní způsob regulace apelace Cognac úpravou výnosů. Jedná se o dobrovolný a individuální nástroj bez dotací, jehož cílem je zastavit příliv bílých vín, která by mohla narušit rovnováhu. Je jím projekt Volume Cognac Complémentaire Individualisé (VCCI): podnik může zvyšovat výnos hroznů úměrně zmenšení plochy vinic. Jinými slovy, „systém kompenzace výnosů za pozemky, které budou vyklučeny“, říká Anthony Brun, prezident Union Générale des Viticulteurs pour l'AOC Cognac (UGVC). Diskuse o tomto dobrovolném systému byly s úřady a dalšími vinařskými regiony nadále upřesňovány a vyvrcholily prakticky definitivním projektem nyní. Plán, který ve čtvrtek 9. ledna potvrdil Regionální výbor Národního institutu pro jakost a původ (INAO), by měl ve čtvrtek 6. února posoudit Národní výbor pro vína a alkohol s označením původu (Comité national des vins et alcools à appellation d'origine). Kladné hlasování by umožnilo dodržet časový plán, podle něhož by se tento nástroj začal uplatňovat od ročníku 2025.

V této souvislosti Bureau National Interprofessionnel du Cognac (BNIC) uvádí, že projekt postupně prochází fázemi potřebnými ke změně specifikací označení Cognac, aby se systém VCCI mohl používat již od ročníku 2025. Tento nový nástroj zavádí individualizovaný výnos modifikující základní výnos AOC Cognac, definovaný každý rok podle předpokládaných potřeb obchodního plánu, a to pouze pro ty vinaře, kteří se rozhodli vyklučit část svých vinic. Tento individuální výnosový bonus, který je omezen na 12 hektolitrů čistého alkoholu na hektar, umožňuje zachovat celkový prodejní objem vinice a zároveň optimalizovat její výrobní kapacitu na menších plochách. Pro vinaře to znamená dočasné snížení nákladů na dobrovolné bázi bez ztráty tržního potenciálu a tento nástroj umožní bez ztráty výhod z prodeje snížit náklady na udržení produkce a případně umožní obnovu vinice (například při výměně za PIWI odrůdy). Tento systém závisí na evropských jednáních a na tom, zda Brusel prodlouží dobu platnosti povolení k opětovné výsadbě na 5 nebo dokonce 8 let. V dnešní době rozpočtových omezení zůstává jedním z argumentů ve prospěch VCCI jeho absence dotací.

Tento výnos „à la carte“ z klučení sice nevyřeší obchodní a geopolitické potíže, ale měl by umožnit vinařům optimalizovat výrobní náklady a vyčkat na oživení trhů. Výnosy koňaku pro rok 2025 by měly být známy brzy, možná již v únoru, aby se vinaři mohli rozhodnout o klučení a VCCI. Pokud bude nástroj aktivní od kampaně 2025, neočekává BNIC masové klučení, ale spíše počáteční zkoušky před rozšířením systému v následujících letech. Mohl by dokonce inspirovat další oblasti.

VITISPHERE/ALEXANDRE ABELLAN/15. 1. 2025/JS

Vyklučených 20 000 ha vinic v Bordeaux bude znamenat ztrátu 14 000 pracovních míst

Arnaud Rousseau, předseda FNSEA varuje, že rozsah krize a klučení vinic, které zasáhlo vinařské odvětví, je třeba rychle zvrátit, má-li region znovu získat svou hodnotu a příjmy. Věří, že především „potřebujeme příjem pro výrobce. Protože říkáme, co chceme, ale naše firmy potřebují producenty, aby si na konci roku vydělali na živobytí. A pokud ne, zmizí. Neměli bychom počítat s novou destilační kampaní v nadcházejících měsících. Musíme se restrukturovat.“

VITISPHERE/ALEXANDRE ABELLAN/13. 1. 2025/JS

Francie: 4 kg/ha mědi, což je strop, který znevýhodňuje ekologické vinaře

V boji proti loňskému mimořádnému tlaku plísně révy museli někteří ekologičtí vinaři použít více než 4 kg/ha mědi, aniž by zachránili úrodu. Tento strop pro ně nyní představuje problém. Rekord!“ říká Olivier Chatenet, majitel Moulin de Lagnet v Saint-Christophe-des-Bardes v Gironde. V roce 2024 musel tento ekologický vinař znásobit své zásahy a na svých 15 hektarech vinic v apelaci Saint-Émilion provedl ne méně než dvacet čtyři ošetření mědí, aby se vypořádal s mimořádným tlakem plísně révy. Výsledek: v průběhu vegetace bylo použito celkem 6 kg/ha mědi. „Již v roce 2023 jsme překročili milník: sedmnáct ošetření a celkem kg/ha měďnatého kovu, oproti obvyklému průměru dvanácti ošetření a necelé 4 kg/ha,“ vysvětluje tento průkopník ve vinohradnictví, certifikovaný od roku 2000 a pokračuje: „Minulý rok však bylo napadení obzvláště brzké. Museli jsme proto zasáhnout brzy, od 1. dubna. S neustávajícími dešti jsme pak museli ochranu neustále obnovovat po celou sezónu.“

V roce 2023 Olivier Chatenet zachránil svou sklizeň. Ale v roce 2024 tomu tak nebylo. „Sklidili jsme téměř o polovinu méně, sotva 25 hl/ha ,“ uvádí. Ale plíseň révy má na svědomí pouze 20 % ztrát. Zbytek je vysvětlen útoky padlí, plísně révy a třetí generace obalečů, které v předchozím roce chyběly. Sní- ▸

žit dávky mědi? „Až dosud jsme nikdy nepřekročili 4 kg/ha/rok ," upřesňuje tento vinař z Bordeaux. Stále má malou rezervu, protože 4 kg je možné plynule využívat po dobu sedmi let, se stropem stanoveným na 28 kg/ha za toto období. Ale zrychlení klimatických změn jej nutí přemýšlet. Mimo seřízení aplikátorů jsou důležité i odrůdy révy vinné. Nahradí postupně Merlot Cabernetem Franc. Podobně je tomu i u jeho kolegů, někteří z nich už používají výtažky z rostlin a řas, které snižují dávky mědi, ale jsou dražší.

LA VIGNE/CHANTAL SARRAZINOVÁ/17. 1. 2025/JS

Francouzská Agence Bio je na pokraji zrušení

V rámci projednávání rozpočtu schválil francouzský Senát návrh na zrušení 2,9 milionu eur pro národní agenturu Agence Bio. Tím by byla francouzská agentura pro ekologické zemědělství fakticky zrušena a její úkoly by byly převedeny na jiné instituce, jako je France AgriMer, která je podřízena ministerstvu zemědělství. Francouzská vláda dala k přijetí tohoto návrhu prostřednictvím ministryně zemědělství Annie Genevardové svůj „příznivý souhlas". To byl jeden z důvodů ostrých protestů ze strany tohoto odvětví. Agence Bio je národní platforma založená v roce 2001 s 23 stálými zaměstnanci, kterou podporuje francouzská vláda a odbory, jakož i profesní sdružení a ekologické organizace. Mezi její tři hlavní úkoly patří především centralizovaná analýza a komunikace všech údajů týkajících se ekologického sektoru. Agentura také podporuje četné rozvojové projekty v ekologickém sektoru prostřednictvím fondu „Avenir bio", jehož rozpočet v současné době činí 18 mil. €. V neposlední řadě poskytuje informace a propaguje ekologické zemědělství.

Několik hodin před diskusí o zemědělských úkolech předložila francouzská vláda pozměňovací návrh, který má snížit rozpočet ministerstva zemědělství o 284 mil. € – jako součást 30 mld. €, které chce vláda celkově ušetřit. Francouzský ministr financí uložil ministerstvům snížit zejména náklady na agentury. Toto rozhodnutí přichází v nevhodnou dobu pro krizí zmítaný francouzský ekologický sektor.

WEINWIRTSCHAFT/23. 1. 2025/JS

O 55 procent více insolvencí vinohradnických podniků ve Francii

Současná krize ve francouzském vinařském odvětví se stále více dotýká i samotných vinařů. Počet insolvencí podniků v roce 2024 vzrostl oproti předchozímu roku ze 136 na 211, což představuje nárůst o 55 %. Uvedla to úvěrová agentura Altares/Dun & Bradstreet ve své nedávno zveřejněné „Studii o platební neschopnosti podniků a ochranných opatřeních ve Francii". Pro srovnání, zpráva zaznamenává nárůst „pouze" o 17 % pro francouzskou ekonomiku jako celek. Zvláště alarmující jsou čísla pro jihozápadní Francii. Z 211 insolvencí se více než polovina (116) odehrála v regionu Akvitánie, z toho 103 v Gironde. Počet řízení v regionu Languedoc-Roussillon rovněž prudce vzrostl (+144 %), i když na nižší úrovni (celkem 39 řízení). Situace se v oblasti insolvencí navzdory již tak vysoké úrovni nadále zhoršuje a v žádném z regionů nejsou patrné známky zlepšení. Naopak, v posledním čtvrtletí roku se situace zhoršila.

WEINWIRTSCHAFT/30. 1. 2025/JS

Volný pád cen hroznů v Benátsku

Zemědělský institut regionu Veneto analyzoval ceny hroznů pro sklizeň v roce 2024. Přestože se množství téměř neliší od předchozího roku, ceny zejména u DOC a DOCG v některých případech prudce klesly. Studie vychází z cen kótovaných na komoditních burzách v Trevisu, Veroně a Padově a zahrnuje všechna místa původu a odrůdy hroznů v regionu Veneto. Ve veronské pěstitelské oblasti klesla průměrná hodnota hroznů DOC a DOCG oproti roku 2023 o 7,7 % na 0,87 €/kg. V provincii Treviso, kde se pěstuje Glera na Prosecco, činila průměrná cena 0,89 €/kg (–5 %). V provincii Padova byl pokles omezen na –1,3 % s průměrnou cenou 0,61 €/kg. Kotace hroznů IGT (CHZO) vykazovaly větší cenovou stabilitu, v některých případech ceny dokonce mírně vzrostly, jako v provincii Treviso s mírným nárůstem o 1,4 %. Obecně se bílým odrůdám dařilo lépe než modrým, ale i některé bílé odrůdy se musely vyrovnat s poklesem cen hroznů. Mezi apelacemi v provincii Verona utrpěly největší ztráty hrozny pro Amarone a Soave Classico. Zatímco cena Amarone klesla o 12,8 % na 2,05 €/kg, cena Soave Classico se propadla o 16,1 % (0,65 €/kg). Valpolicella si vedla o něco lépe než Amarone, ale i její hrozny se kotovaly o 8,7 % níže na 1,05 €/kg. Bardolino se však dokázalo zotavit a jeho ceny vzrostly o 5,6 %. Průměrná cena však zůstává nízká a činí 48 centů za kilogram.

Ceny odrůdy Pinot gris v DOC Garda a v DOC Pinot Grigio delle Venezie byly na veronské komoditní burze vyšší o 5,7 % (0,56 €/kg). Hrozny odrůdy Custoza zdražily o 8,4 % a jejich cena činila 45 centů za kilogram. Vedle došlo k malému propadu u DOC Lugana, kde se stále platilo 2,12 €/kg (–1,4 %). V provincii Treviso klesly ceny téměř všech hroznů pro Prosecco. Jen malé DOCG Asolo dosáhlo nárůstu o 4,5 % na 1,35 €/kg. Glera pro Prosecco DOC klesla v průměru o 3,5 % (na 1,10 €/kg). Nejdražší Glera pochází z podoblasti Cartizze v DOCG Conegliano-Valdobbiadene a navzdory poklesu o 10,2 % stále stojí 3,75 €/kg. Celkově cena Glery v DOCG Conegliano-Valdobbiadene klesla o 9,1 % na 1,50 €/kg. Nejvíce však v Trevisu neztratila odrůda Glera, ale Verduzzo DOC s poklesem o 11,8 % na 0,38 €/kg. Z modrých odrůd se nedařilo odrůdám Raboso (–10,4 %), Refosco (–8 %) a Cabernet Sauvignon (–7,8 %). Merlot zůstal beze změny na úrovni 38 centů za kilogram.

Venetský zemědělský institut odhaduje objem sklizně pro rok 2024 na 11 milionů hektolitrů. V současné době je v tomto italském regionu s největším objemem produkce hroznů osázeno více než 101 000 hektarů, z toho je přibližně 93 000 hektarů produkčních. Z toho 67 % je pěstováno konvenčním způsobem, 25,2 % v rámci integrované produkce a pouze 7,8 % je certifikováno jako ekologické.

WEINWIRTSCHAFT/23. 1. 2025/JS

V Bordeaux každý hektolitr méně znamená zvýšení výrobních nákladů o 2 %

Zemědělská komora Gironde právě aktualizovala svou ekonomickou příručku pro vinaře z Bordeaux, v níž analyzuje všechny výrobní náklady, které prudce rostou. V Bordeaux došlo v roce 2024 k výraznému zvýšení výrobních nákladů ve srovnání s rokem 2022. Byly zjišťovány úplné výrobní náklady v AOC Bordeaux pro tři typické podniky: 15 ha s meziřadím 1,5 m, 20 ha při 2 m a 40 ha ▸

při 3 m, a podle tří způsobů hospodaření: konvenční, bez herbicidů a ekologické. U láhve získané konvenčním způsobem ve vinařství o rozloze 20 ha, které sklidilo 50 hl/ha, se nákladová cena před uvedením na trh zvýšila z 2,54 €/láhev v roce 2022 na 3,06 €/láhev v roce 2024, čili o 20 %. Pro stejně velké biovinařství, které sklízí 35 hl/ha, je to z 3,14 na 3,77 €/láhev, také o 20 %. A k tomu se musí připočítat 1,32 €/láhev marketingových nákladů.

U volně loženého vína, činí nárůst nákladů mezi lety 2022 a 2024 celkem 12 % u konvenčního, o 18 % u hospodaření bez herbicidů a 20 % u ekologického z důvodu zvýšení výrobních nákladů a mechanizace. V ekologickém zemědělství je potřeba více práce než v konvenčním zemědělství a výnosy jsou nižší. Pro konvenční vinařství o rozloze 20 ha tvoří plná nákladová cena láhve červeného Bordeaux 4,39 €/láhev, včetně marketingových nákladů, zatímco některé supermarkety nabízejí propagační akce za 2 €/láhev. To není udržitelné. Tyto náklady zahrnují náklady na víno samotné (1,66 €/láhev), náklady na stáčení (1,40 €/láhev) a marketingové náklady (1,32 €/láhev).

Vína bez CHOP ale stojí mnohem méně než výroba AOC Bordeaux. Pro vinařství o rozloze 40 ha s třímetrovým meziřadím, které produkuje 100 hl/ha, budou náklady na nebalené víno 81 €/hl, pokud přeměnilo svou vinici z AOC na bez CHOP, a pouze 71 €/hl, pokud již vinici vysadilo na produkci vína bez CHOP. Vyplývá to ze skutečnosti, že v prvním případě je zapotřebí 95 hodin práce na hektar, ve druhém případě pouze 36 hodin/ha. Při nízkých sklizních v důsledku klimatických havárií výnosy v Bordeaux klesají. Průměr za posledních deset let činí 41 hl/ha pro všechna vína dohromady, ale pouze 38 hl/ha za posledních pět let, uvádí mezioborové sdružení. Každý hektolitr na hektar méně tak představuje 2% nárůst výrobních nákladů.

LA VIGNE/COLETTE GOINÈREOVÁ/6. 1. 2025/JS

Stažení španělských vín z regálů francouzských supermarketů

Během opakovaných akcí a požadavků francouzských vinařů v krizi na silnicích a v obchodech se španělská vína prodávaná za nízké ceny na pultech supermarketů stala pro řetězce supermarketů jednoznačně zdrojem napětí s vinařským odvětvím. Uprostřed kampaně před volbami do Zemědělské komory (15. až 31. ledna) hlásí FDSEA a Jeunes Agriculteurs de l'Hérault „odborářské vítězství našich místních vinařů“ poté, co „kontroly prováděné v obchodech a naše jednání s regionálním vedením Lidlu“ vedly ke „stažení španělských vín z nabídky v Occitanie“. Zemědělské svazy uvádějí, že německý maloobchodní řetězec přijímá nová opatření, jejichž cílem je zdůraznit místní vína a zpřesnit nabídku tak, aby splňovala očekávání našich spotřebitelů a zároveň podporovala francouzské výrobce. Stejné prohlášení o uklidnění učinila i společnost Intermarché. Jak poznamenal odborník na nápoje Olivier Dauvers, tento řetězec oznámil v erratum na regálech, že ruší jednu akci: „ze solidarity s francouzským vinařským odvětvím stahujeme španělská vína z našich letákových akcí“. Dotyčná nabídka, která byla od pátku 3. ledna do neděle 12. ledna stále k vidění v celostátním letáku a v některých prodejnách, se týkala 10litrového BiB španělského vína (bílé odrůdy Sauvignon, růžové Syrah-Grenache a červené Merlot nebo Cabernet Sauvignon) inzerované za 20,22 € s 20% výhodou karty (tj. slevou 4,05 €).

Tím zdaleka nejsou vyřešeny všechny problémy. Například v letáku Intermarché na období od 3. do 12. ledna je láhev Cellier des Dauphins AOC Côtes-du-Rhône uvedena za 2,11 €, což se zdá být neslučitelné s minimální cenou stanovenou apelací (která vede kampaň za revizi zákona Egalim). Lidl, který se hlásí k „trvalému závazku vůči francouzskému zemědělství“, nepůsobí pouze v regionu Occitanie, ale zanechal svou stopu i ve vinařství, když láhev AOP Côtes-du-Rhône prodával za 1,39 €, což vyvolalo emoce a demonstrace vinařů, stejně jako Bordeaux za 1,64 € a Gascogne za 1,74 €. Tyto propagační akce podnítily hněv vinařů v průběhu roku 2024, v době, kdy odvětví prodávalo se ztrátou. Společnost Lidl se hájí tím, že nakupuje značné objemy: 1,27 milionu hl vína ročně, které Lidl Francie nakupuje pro domácí a exportní trh, což představuje „přibližně 3 % francouzské produkce vína. Teprve čas ukáže, zda to v příštích týdnech zmírní napětí, protože volební kampaň zůstává vyhrocená a blíží se Mezinárodní zemědělský salon (22. února až 2. března 2025). Lidl je jediným řetězcem supermarketů, který se výstavy účastní.

VITISPHERE/ALEXANDRE ABELLAN/5. 1. 2025/JS

Francie: Prodej zahraničních vín klesl o 11 % na 1 % prodeje veškerého vína na pultech obchodů

Proporcionálně se současná vinařská krize ve Francii nejvíce dotýká zahraničních vín, pokud jde o objem, přičemž prodej dovážených vín v supermarketech klesá nejvíce, zatímco francouzská vína zaznamenávají pozitivní signály na místních a vývozních trzích. Dovoz se snížil jak v objemovém, tak v hodnotovém vyjádření, a to zejména v důsledku poklesu poptávky po vínech ze Španělska a Itálie. Od ledna do října 2024 Francie opět zaznamenává prudký pokles prodeje tichého vína (–5 % v objemu), když šumivá vína erodují (na 7,3 milionu hl za 4 miliardy EUR, –5 % a –3 % ve srovnání s rokem 2023), ale vývoz vína je na tom lépe (10,8 mil. hl za 9,6 mld. €, stabilní objem a –3 % v hodnotě) a dovoz klesá (na 4,6 mil. hl za 760 mil. €, neboli –9 % v objemu a hodnotě, až –12 % u volně loženého vína). Hlavní francouzský dodavatel vína, Španělsko, utrpělo největší nápor poklesu: –11 % v objemu (2,9 mil. hl, za průměrnou cenu 67 €/hl), následované Itálií (–3 % s 650 tis. hl; za 298 €/hl, –4 %), což nebrání tomu, aby Prosecco vykázalo růst (+15 %). Zahraniční vína vykazují největší propad tržeb ve francouzských supermarketech: –11 % a představují pouze 1 % tržeb. Dalším signálem vývoje trhu je, že prodeje červených a růžových vín prudce klesají (objemově –7 a –6 %), zatímco bílá vína se drží (objemově stálá, hodnota dokonce roste).

Francouzský vývoz u šumivých vín klesá (–4 % objemu a –9 % hodnoty), u tichých vín klesá hodnota, objem ale často mírně narůstá. Jako například v první zahraniční destinaci – USA (1,5 mil. hl za 1,9 mld. €, +3 a –2 %) nebo ve třetí nákupní zemi – Spojeném království (1,2 mil. hl za 1,2 mld. €, +1 a –6 %). I když tento výsledek může být časově omezený, mezi hrozbami zdanění z nového Trumpova prezidentství v USA a ohlášeným posílením zdanění ve Velké Británii. Zůstává také dobrý výkon Belgie, čtvrté destinace (1,1 mil. hl za 510 mil. €, +3 a –5 %). Přesto zprávy z Asie nejsou pozitivní: –8 % v Jižní Koreji, –15 % v Číně, –19 % v Singapuru.

VITISPHERE/ALEXANDRE ABELLAN/9. 1. 2025/JS

Prodej šampaňského zaznamenal v roce 2024 pokles objemu i hodnoty

Obchod se šampaňským byl těžce zasažen poklesem prodeje ve Francii i ve světě. V roce 2024 se prodalo 271 milionů lahví Champagne, přičemž tržby se předběžně odhadují na necelých 6 miliard eur, uvádí Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne (CIVC). To je daleko od 300 mil. lahví a 6,4 mld. €, které se očekávaly do roku 2023 a které byly prezentovány jako návrat k běžným letem po post-covidovém boomu (alespoň co se týče objemu, protože hodnoty prudce vzrostly). S poklesem o 9,2 % v objemu oproti roku 2023 a o něco méně v hodnotě (kolem 8 %) bilance pro rok 2024 znamená další pokles ve světě zasaženém inflací a sníženou spotřebou, a to i u prémiových lahví. Tento trend obzvláště silně zasáhl vývoz (153,2 mil. lahví, –10,8 %), který provozovatelé šampaňského v posledních letech velmi rozvíjeli (nyní tvoří 56,4 % prodeje šumivých vín) a spoléhali na vysoké ceny, které jsou nyní zpochybňovány. O něco lépe odolává Francie, kde spotřeba šampaňského klesla na 118,2 mil. lahví (–7,2 %).

Nadcházející měsíce zřejmě budou vzhledem k ekonomické a geopolitické nejistotě obtížné. „Šampaňské je skutečným barometrem spotřebitelských nálad. A to není čas na oslavy," říká v tiskové zprávě Maxime Toubart, prezident Syndicat Général des Vignerons (SGV) a spolupředseda CIVC. To bude mít dopad na způsob řízení odvětví Champagne, zejména na zásadní otázku ročních výnosů. „Šampaňské je pevný a udržitelný organizační model, který se osvědčil i v nepřízni osudu, což mu dává důvěru v budoucnost," ujišťuje v této tiskové zprávě David Chatillon, prezident Union des Maisons de Champagne (UMC) a spolupředseda CIVC.

VITISPHERE/ALEXANDRE ABELLAN/23. 1. 2025/JS

Nový rekord pro DOC Prosecco

Po mírném poklesu v roce 2023 dosáhne produkce Prosecca DOC v roce 2024 rekordních hodnot. S nárůstem o 7 % dosáhne nejúspěšnější šumivé víno na světě objemu 660 milionů lahví. To je přibližně 25 % celkové produkce italských vín DOC. Konsorcium DOC Prosecco odhaduje tržní hodnotu Prosecca DOC na 3,6 miliardy eur.

Varianta Prosecco Rosé se nesmírně ujala. Její stáčení se zvýšilo o více než 20 % na přibližně 60 milionů lahví v roce 2024. Prosecco DOC uzavřelo rok 2023 s celkovým počtem 616 milionů lahví a poklesem o 3,5 %. Rozhodující pro tehdejší výsledek byly ztráty v segmentu Prosecco Rosé, bez nichž by celková produkce klesla pouze o 2 %. Díky růstu v roce 2024 se tato kategorie nyní podílí na celkové produkci Prosecca DOC přibližně 10 %. Navzdory potížím, kterým vinařské odvětví čelilo, byl rok 2024 pro konsorcium DOC Prosecco pozitivní.

WEINWIRTSCHAFT/6. 1. 2025/JS

Sucho tlumí produkci a celosvětový prodej šumivého vína Cava

Sucho, které v posledních třech letech postihlo zejména oblasti, jako je Penedès, zpomalilo produkci a prodej cavy během prvních devíti měsíců roku 2024. Konkrétně celkový prodej během prvních tří čtvrtletí roku 2024 poklesl o 12,28 % ve srovnání se stejným obdobím loňského roku. Prodej do 30. září dosáhl 149 milionů lahví. Ve stejném období roku 2023 činil prodej 170 milionů. Na domácím trhu došlo k poklesu o 3,67 % a na mezinárodních trzích o 15,81 %. Podle kategorií zaznamenaly cavy Guarda pokles o –11,72 % a cavy Superior o –17,15 %. Za první tři čtvrtletí roku 2024 se prodalo 134,4 milionu lahví Cavas de Guarda a 14,7 milionu lahví z kategorie Superior.

Omezení prodeje výrobků se soustředilo hlavně na jeden trh, Německo, které se na poklesu podílí téměř 60 %, a na Spojené království připadá dalších 10 %. Konkrétně v Německu došlo k poklesu o 55,10 % a ve Spojeném království o 15,44 %. Vzhledem ke zmenšení německého trhu je nyní na čele mezinárodního prodeje cavy Belgie. Její prodej 14,3 milionu lahví se v zemi s téměř 12 miliony obyvatel snížil o 3,61 %. Druhým největším exportním trhem se staly Spojené státy s 12 miliony lahví. Významný byl také 20,82% pokles v Rusku, které je desátým největším zahraničním trhem pro cavu. Mezi deseti největšími světovými trhy pro cavu zaznamenaly růst pouze Švédsko, Japonsko a Nizozemsko.

Existuje nedostatek produktů, a to v době, kdy se kvalitní šumivé víno těší velkolepému přijetí mezi spotřebiteli na celém světě. Nedostatek produktů má naštěstí i pozitivní aspekty. Protože poptávka je vyšší než dostupný produkt, ceny a marže vykazují vzestupnou tendenci, což umožňuje přidávat hodnotu v celém řetězci. Stejně tak ceny, které se za hrozny platily při poslední sklizni, byly opět výrazně vyšší, ale na druhou stranu naprostá většina pěstitelů révy vinné měla opět velmi nízké výnosy v důsledku sucha. Z hlediska sucha je situace opatrně optimističtější, pokud jde o rok 2025. V každém případě je nutné, aby se veřejná správa ujala projektu zavlažování v oblastech s největšími nedostatky vody, a vyčlenila na něj prostředky.

TECNOVINO.COM/PROSINEC 2024/JS

Celkem 90 milionů lahví Asti Spumante a Moscato d'Asti

Bilance výroby vín Asti Spumante a Moscato d'Asti na konci roku 2024 překračuje strop 90 milionů lahví, což odpovídá výsledkům z předchozího roku. Informovalo o tom ochranné konsorcium, které zpracovalo údaje o výrobě a prodeji nejvýznamnějšího světového DOCG Asti v segmentu aromatických vín. Na výsledku se podílelo Moscato d'Asti, které uzavřelo rok s prodejem v lahvích přes 33 milionů kusů, což je dvojciferný nárůst zejména díky poptávce ve Spojených státech, Itálii a zvýšené spotřebě na Dálném východě (Korea a Čína). Lahvované Asti Spumante mírně pokleslo, ale vývoz se udržel (–0,8 % objemu za prvních devět měsíců roku 2024). Na vzestupu jsou dodávky do východní Evropy, kde Lotyšsko (+5 %) a Rusko (+49 %) tvoří více než třetinu celkového vývozu v daném období; USA mírně klesají (–2 %), zatímco Velká Británie roste o 10 %.

Tyto výsledky ukazují, že trend spotřeby se v Itálii i v zahraničí stále více orientuje na nízkoalkoholické produkty. Moscato d'Asti a Asti Spumante jsou přirozeně nízkoalkoholické, a proto tradiční, ale zároveň moderní, schopné zachytit nové trendy, jako je například trend koktejlů, které dnes najdeme ve všech koutech světa. Odrůda Moscato bianco, která je základem piemontského DOCG, se pěstuje v 51 obcích v provinciích Alessandria, Asti a Cuneo na ploše přibližně 10 tisíc hektarů, které jsou součástí vinařské krajiny, jež je zapsána na seznamu světového dědictví UNESCO. K dnešnímu dni má 1013 členských společností, které mimo jiné tvoří 50 výrobců šumivých vín, 778 vinařství, 153 vinařských společností ▸

a 15 vinařských družstev. Devadesát procent produkce se vyváží.

TEATRONATURALE.IT/9. 1. 2025/JS

Objem vývozu vína z Francie se stabilizoval

Po nedávném prudkém poklesu se objem vývozu vína z Francie stabilizoval. Informovala o tom společnost France AgriMer v měsíční ekonomické zprávě vinařského odvětví za prosinec 2024. Zatímco objem vývozu 10,8 mil. hl od ledna do října 2024 zůstal ve srovnání s předchozím rokem nezměněn, tržby klesly na 9,58 mld. eur, což představuje pokles o 5 %. Německo zůstalo pod průměrem, objem se snížil o 1 % a hodnota o 11 %. Z hlediska objemu se o oživení zasloužily především USA a Belgie (v obou případech o 3 %), přičemž u první jmenované země byly hodnoty na začátku druhé poloviny roku (tj. před prezidentskými volbami v USA) obzvláště silné – 9 %. Lepšímu výsledku zabránila šumivá vína, jejichž vývoz se snížil o 4 % v objemu a o 9 % v hodnotě, a to především kvůli šampaňskému. Průměrná cena klesla o 4 % a nyní činí 8,70 €/l.

Domácí trh vypadá ještě hůře. Od ledna do listopadu 2024 poklesl prodej tichého vína v supermarketech v porovnání s rokem 2023 jak objemově, tak hodnotově, a to i přes zpomalení inflace. Celkově se prodej snížil o 4,9 % v objemu oproti roku 2023 a o celých 9,5 % v porovnání s tříletým průměrem. Pokles se týkal všech segmentů stejně, ačkoli dovážená vína byla zasažena obzvláště silně – pokles činil 11,1 %. Jejich podíl na obchodu s francouzskými víny ve velkých maloobchodních prodejnách je nyní pouze necelé 1 % (!). Pokud jde o domácí maloobchodní hodnotu, která nyní klesla těsně pod hranici 4 mld. € na minus 3,1 %, dokázala sestupnému trendu v roce 2024 uniknout pouze Vins de France (+4,3 %) a bílá vína obecně (+2,2 %).

WEINWIRTSCHAFT/16. 1. 2025/JS

Italský vývoz vína v roce 2024 překoná 8 miliard €

Vývoz vína z Itálie se v prvních deseti měsících roku 2024 zvýšil jak v hodnotě, tak v objemu. Podle výsledků statistického úřadu Istat vzrostla hodnota vývozu oproti stejnému období loňského roku o 5,75 % na 6,75 mld. eur, zatímco objem se zvýšil o 4 % na 1,82 mld. litrů. Bilance italského vývozu za celý rok 2024 téměř jistě poprvé v historii exportu překročí 8 mld. €. Kvůli zvolení Donalda Trumpa a jeho hrozícím clům vyletěl vývoz USA v posledních měsících do nebes jako nikdy předtím: objem vzrostl o 41 % a hodnota o 29 %. Konkrétní hodnocení celkového vývozu podle Istatu se však týkají výhradně období od ledna do října 2024, během něhož se průměrná cena zlepšila z 3,64 na 3,70 €/l.

USA utratily v období od ledna do října 2024 za italské víno o úctyhodných 8,2 % více než v roce 2023, a to 1,59 mld. €. Německo sáhlo do kapsy o 4,3 % hlouběji než v roce 2023 a utratilo v tomto období 980 mil. €. Ve Spojeném království činí růst 1,8 % (na 708 mil. €). Na čtvrtém místě v žebříčku italských exportních trhů je Kanada se senzačním nárůstem o 18 % na 385 mil. €. Švýcarsko mírně pokleslo (–2 %) na 330 mil. €, stejně jako Francie, která ztratila 1,4 % a převedla do Itálie 261 mil. €. V Nizozemsku dosáhlo italské víno překvapivého nárůstu hodnoty o 9,8 % na 205 mil. €. Tržní fenomén Rusko dosáhl za 10 měsíců nárůstu o 60 % a hodnoty 199 mil. €. V prvním čtvrtletí roku 2024 dovoz prudce vzrostl (+120,5 %) v důsledku zvýšení ruských spotřebních daní od května 2024. Ve druhé polovině roku dovoz podle očekávání opět poklesl. Z menších trhů zůstávají pozitivní údaje ve Švédsku, stejně jako v Japonsku a Jižní Koreji. Čína stále klesá, ztratila dalších 8,9 % a za italské víno utratila pouze 71 mil. €.

Hodnotu vývozu opět zvýšilo zejména odvětví šumivých vín, a to o 9,6 %. Objem se zvýšil o 12,7 % a šumivá vína nyní představují 1,97 mld. € z celkové hodnoty 6,75 mld. €. Na tomto růstu se však podílí výhradně Prosecco, které v současné době tvoří přibližně 75 % italského vývozu šumivých vín. Jeho vývoz vzrostl na 344 mil. l (+16 %) v hodnotě 1,51 mld. € (+12,7 %). Naproti tomu DOP Asti mírně poklesl ze 139 na 134 mil. €, zatímco ostatní šumivá vína DOP ztratila celých 12 % hodnoty na 72 mil. € a na trh poslala o dva miliony litrů méně.

WEINWIRTSCHAFT/22. 1. 2025/JS

Změna trendu ve vývozu rakouského vína?

Dlouhou dobu se čísla o vývozu rakouského vína ubírala pouze jedním směrem – vzhůru. Nyní se zdá, že v roce 2024 došlo k (dočasnému?) zlomu. V prvních třech čtvrtletích letošního roku klesla hodnota vývozu oproti předchozímu roku o 5,1 %. Objem však zůstal stabilní (–0,1 %), vyplývá z nedávno zveřejněné výroční zprávy Österreich Wein Marketing GmbH (ÖWM) za rok 2024. Podle ÖWM se očekává, že hodnota vývozu za celý rok 2024 bude nižší než v roce 2023, ale vyšší než v roce 2022. Předpokládá se 65,8 milionu litrů za 236 milionů eur.

ÖWM poukazuje na růst na potenciálních trzích, jako je Kanada a Skandinávie. Podle údajů rakouského statistického úřadu se vývoz do Kanady v prvních třech čtvrtletích roku 2024 zvýšil na přibližně 1,66 mil. l (+19,2 %) a 11,17 mil. € (+16,9 %). Na trzích severských zemí – Norsko, Švédsko, Finsko a Dánsko – se celkový prodej zvýšil na přibližně 3,64 mil. l (+1,2 %) za přibližně 20,4 mil. € (+1,0 %). Pokles zaznamenaly Velká Británie (–17,5 % objemu, –16,1 % hodnoty), Asie (–23,9 % objemu, 23,2 % hodnoty), Švýcarsko (–31,9 % objemu, –18,8 % hodnoty) a USA (–3,5 % objemu, –3,6 % hodnoty). Objem vývozu do Německa zůstal stabilní (28,64 mil. l), ale jeho hodnota se výrazně snížila (–9,4 %) na přibližně 73,03 mil. €. Pro celý rok 2024 se odhaduje, že do Německa bude vyvezeno 40,4 mil. l v hodnotě 103,7 mil. €. Důvodem je klesající trh s vínem v Německu a „tradičně vysoká cenová citlivost“. Silný pokles ve Švýcarsku se vysvětluje prudkým poklesem tamního trhu s červeným vínem a také vládními dotacemi na švýcarská vína, zatímco v USA je na vině ekonomická nejistota. Údaje rakouského statistického úřadu vždy zahrnují reexport zahraničních vín.

V samotném Rakousku klesl podle údajů společnosti Nielsen objem prodeje vína v maloobchodě s potravinami o 2,6 % a jeho hodnota o 0,9 %. To se týkalo především dovážených vín, jejichž prodej se snížil o 5,8 % a obrat o 2,3 %, zatímco rakouská vína poklesla jen mírně (–1 % prodej, –0,5 % obrat). V gastronomickém velkoobchodě zaznamenalo rakouské víno pokles prodeje o 2,3 % a pokles obratu o 2,5 %. Hodnotový podíl rakouského vína na domácím trhu činil 83,1 % v gastronomii a 77 % v maloobchodě s potravinami.

WEINWIRTSCHAFT/22. 1. 2025/JS

DOC Pinot grigio delle Venezie roste

Pinot grigio delle Venezie DOC zvýšil své prodeje i v roce 2024. Objem prode- ▸

je se zvýšil o 3 % na 1 706 466 hl, což odpovídá přibližně 230 milionům lahví. Konsorcium uvádí, že celkový objem vín s certifikací DOC se v roce 2024 zvýšil dokonce o 8 %. Každý měsíc kontrolní institut Triveneta certificazioni certifikoval v průměru 146 112 hl ve srovnání se 134 420 hl v roce 2023. V prosinci 2024 zaznamenala Triveneta maximální hodnotu plus 16 % ve srovnání se stejným měsícem předchozího roku. DOC delle Venezie je meziregionální označení a pochází z regionů Veneto a Friuli a z autonomní provincie Trento/Trient. Jeho spádová oblast se rozkládá na 27 000 hektarech. Tvoří 85 % celkové produkce odrůdy Pinot grigio v Itálii a 43 % jeho celosvětové produkce.

WEINWIRTSCHAFT/15. 1. 2025/JS

AOC Blaye pozměňuje název a pravidla

Označení původu AOC Blaye, které se nachází v Bordeaux, projde po homologaci aktualizovaných výrobních specifikací zásadními změnami. Oficiálně byla přijata změna názvu apelace na starobylý název „Blavia“, což je rozhodnutí schválené regulačním orgánem. Tento krok je poctou historii regionu a zároveň znamením nového směru pro jeho budoucnost. Zeměpisná oblast nyní zahrnuje obec Val-de-Livenne, která vznikla sloučením obcí Marcillac a Saint-Caprais-de-Blaye. Vinice se musí nacházet na pozemcích identifikovaných na základě kritérií stanovených Národním institutem pro původ a kvalitu (INAO) k 30. listopadu 2023. Dřívější ustanovení o bezprostřední blízkosti k oblasti bylo zrušeno.

Byly provedeny významné změny v povolených odrůdách. Cot (Malbec) byla povýšena z doplňkové na hlavní odrůdu. Kombinovaný podíl hlavních odrůd (Cabernet Sauvignon, Cabernet Franc, Merlot a Cot) musí nyní tvořit nejméně 85 % vinice, což je zvýšení oproti předchozímu požadavku 50 %. Byla zrušena omezení pro používání vedlejších odrůd, jako je Petit Verdot a Carménère. Aktualizovány byly také předpisy pro výsadbu vinic. Vzdálenost meziřadí je nyní stanovena na maximálně 2 metry oproti předchozím 1,85 metru. Požadavek na vzdálenost v řádku byl zrušen. Každý keř smí zaujímat plochu maximálně 1,67 m^2. Kromě toho musí být odumřelý keř z vinice odstraněn. Aktualizované specifikace zakazují podstatné změny morfologie podloží, svrchní vrstvy půdy nebo prvků zajišťujících celistvost a udržitelnost půdy, s výjimkou tradiční hluboké orby. Je zakázáno chemické odplevelování souvratí a celkové chemické odplevelování pozemků, stejně jako mulčování plastem. Od pěstitelů se nyní vyžaduje, aby vypočítávali a zaznamenávali svůj index četnosti ošetření (TFI).

Pokud jde o enologické postupy, je nyní zakázáno zvyšování cukernatosti moštu; dříve bylo povoleno do 15 %. Datum uvolnění vína ke spotřebě bylo posunuto o jeden den na 1. dubna druhého roku po sklizni, což je posun oproti předchozímu datu 31. března. Byla posílena kontrolní opatření na různých úrovních, čímž byl INAO poskytnut zvýšený dohled nad dodržováním aktualizovaných specifikací.

THEDRINKSBUSINESS.COM/JAMES BAYLEY/6. 1. 2025/JS

Čtyři nové odrůdy pro Côtes du Rhône

INAO nyní povoluje nové odrůdy VIFA pro AOC Côtes du Rhône a Côtes du Rhône Villages. Cíl testu: odolnost vůči chorobám při zachování organoleptických vlastností. Kromě dlouhého seznamu hlavních a vedlejších odrůd zahrnuje nová specifikace pro obě CHOP kategorii „odrůdy zajímavé pro přizpůsobení“ neboli VIFA. Tato klasifikace je prozatím omezena na desetileté období. Definitivní zařazení těchto odrůd do specifikací bude účinné, jakmile bude v rámci tohoto experimentu posouzen jejich agronomický a enologický potenciál. Cílem je umožnit vinařům vyzkoušet tyto nové odrůdy v reálném životě a zároveň jim umožnit propagaci produktu méně omezujícím způsobem než dosud. Syndicat des Côtes du Rhône vybral tři bílé a jednu modrou odrůdu. K osmi již povoleným bílým odrůdám přibyly Carignan blanc a Rolle. Jejich výhodou je, že jsou tolerantní vůči vodnímu stresu a jsou schopny reagovat na stále extrémnější podmínky prostředí a také reagovat na trendy na trhu: více bílých vín, svěžejších, aromatičtějších a méně alkoholických. Méně známé než výše uvedené jsou PIWI odrůdy Floréal blanc a Vidoc noir, které jsou tolerantní k plísni révy a padlí révy a vyžadují pouze jedno až tři ošetření ročně. Jsou selektovány INRAE a poskytují genetické záruky, protože mají dva geny odolnosti vůči každé z těchto chorob, takže je menší riziko jejich překonání. Díky kvalitním a aromatickým profilům vína jsou slučitelné s cíli AOC Côtes du Rhône.

Vinaři, kteří chtějí testovat jednu nebo více těchto odrůd, musí splnit určité podmínky. První z nich je závazek podmíněný podpisem trojstranné dohody mezi vinařem, ODG des Côtes du Rhône (Syndicat général) a INAO. VIFA mohou být prohlášeny za AOC pouze na 5 % plochy příslušné apelace. Vyrobené víno musí být cuvée a nesmí přesáhnout 10 % konečného produktu. V neposlední řadě musí vinař průběžně sledovat vývoj pěstování těchto rostlin a informovat o něm ODG, konkrétně jde o zdravotní stav, agronomické chování, výnos, zralost a datum sklizně.

TERREDEVINS.COM/MARIE-PIERRE DELPEUCHOVÁ/10. 1. 2025/JS

Opatření schválená DO Ribeira Sacra: snížení produkce modrých hroznů a zastavení jejich pěstování na rovině, zelená sklizeň

Na plenárním zasedání regulační rady DO Ribeira Sacra, které se konalo 18. prosince 2024, byla schválena řada opatření, která posunují kvalitu produktů chráněných DO Ribeira Sacra. Jde o požádání o změnu specifikací, pokud jde o maximální výnos u modrých odrůd ze současných 9,5 na 7,5 t/ha. Toto opatření by mělo vstoupit v platnost pro sklizeň 2025. Dále udržení výnosů bílých odrůd může zatraktivnit přesazování těchto odrůd do rovinatých oblastí, které jsou pro ně optimálnější, což sníží množství modrých hroznů v DO a pomůže tak zachovat vinice s modrými odrůdami na terasách.

Dalším z opatření DO Ribeira Sacra bylo schválení omezení nové výsadby s cílem nezvyšovat plochu vinic na rovině. V terasovitých oblastech bude povoleno registrovat nové výsadby pouze v tradičních viničních tratích. Bude vyzváno regionální ministerstvo pro venkov, aby požádalo o zelenou sklizeň v roce 2025. Pokud bude toto opatření schváleno, domnívá se DO Ribeira Sacra, že by mohlo být užitečné pro všechny vinaře, kteří v příštím roce nezískají smlouvu o prodeji. Výše podpory činí 50 % produkce a nákladů na likvidaci hroznů, což spolu s podporou na údržbu ▸

krajiny a vzhledem k tomu, že nevznikají žádné náklady na sklizeň, výrazně snižuje práci a náklady na ošetření. To by mohlo být velmi atraktivní pro pěstitele, kteří nemohou najít odběratele, dokud se nesrovná nabídka s poptávkou.

TECNOVINO.COM/PROSINEC 2024/JS

Nová PIWI odrůda Artys

Po odrůdách Calys a Exelys byla odrůda Artys právě zařazena do katalogu odrůd révy vinné pěstovaných ve Francii. Dobře snáší plíseň révy a je zcela odolná proti padlí révy. Po ní je čas na ResDur 3! Artys, kříženec Mtp 3160-11-3 a odrůdy Bronner, je osmou a poslední odrůdou z vlny programu ResDur 2, která byla ještě zařazena do katalogu odrůd révy vinné pěstovaných ve Francii. Tato bílá odrůda má dva faktory odolnosti proti plísni révy (geny Rpv1 a Rpv10) a tři faktory odolnosti proti padlí (Run1, Ren3 a Ren9). Vyšlechtěna byla v Inrae v Colmaru spolu s Weinbauinstitutem ve Freiburgu. Během tří let pokusů VATE (Valeurs Agronomiques Technologiques et Environnementale – Agronomické, technologické a environmentální hodnoty) prováděných v Champagne a na vinicích v jihozápadní Francii se u Artysu vzácně objevily příznaky plísně na květenstvích nebo hroznech, aniž by to mělo vliv na úrodu, zatímco neošetřené kontrolní odrůdy byly silně zasaženy. Inrae, CIVC a jihozápadní divize IFV rovněž zaznamenaly v případě silného tlaku drobné nekrózy na listech. Proti padlí révy není co hlásit. Na všech stanovištích prokázala naprostou odolnost, ať už byly podmínky ročníku jakékoliv. Artys musí být ve vysoce rizikových situacích chráněn proti černé hnilobě, ale poměrně dobře snáší plíseň šedou. Navzdory dvěma ošetřením, která jsou nutná k udržení jeho odolnosti, ušetří 80–90 % použití fungicidů ve srovnání s běžnou odrůdou.

VITISPHERE/MARION BAZIREAUOVÁ/8. 1. 2025/JS

Choroby dřeva v alsaských vinicích

Zdravotní stav alsaských vinic se zhoršuje. Na přibližně stovce parcel odrůd Tramín, Ryzlink rýnský a Auxerrois, které sleduje Institut français de la vigne et du vin (IFV) po dobu 21 let, se projev příznaků napadení dřeva révy souborem houbových patogenů (GTD komplex) v roce 2024 zvýšil o 4 % ve srovnání s rokem 2023. Celkem 7,9 % z přibližně 30 000 vinic pozorovaných poradci zemědělských komor a poradci Meziprofesního výboru pro alsaská vína na konci léta 2024 bylo označeno jako symptomatické. Od začátku pozorování IFV je rok 2024 druhým rokem s nejvyšším výskytem chorob dřeva, po roce 2016. Již čtvrtý rok po sobě je Ryzlink rýnský odrůdou, která vykazuje nejvíce symptomů, s mírou 12 %, ve srovnání s 9 % u Tramínu. Auxerrois je z těchto tří nejméně postiženou odrůdou s 6,8 % příznaků.

Zhruba polovina rostlin po úplné ztrátě výnosu již v následujícím roce nevykazuje žádné příznaky. Proto se doporučuje dát postiženým rostlinám ještě jednu šanci namísto jejich vyklučení. Jako preventivní opatření se navrhuje cíleně ošetřit pozemky s prvními příznaky, a to buď zkrácením kmínku, nebo vyřezáním odumřelých částí. Metoda závisí na vitalitě rostliny. Mladé a vitální keře odrůdy Tramín lze snadno zkrátit, zatímco u starých keřů odrůdy Ryzlink rýnský je lepší volbou odstranění odumřelého dřeva. Tato práce však vyžaduje velké úsilí a technické znalosti. Chirurgický zákrok může trvat až 15 minut na jeden kmínek, a je proto finančně náročný.

VITISPHERE/MARION BAZIREAUOVÁ/9. 1. 2025/JS

Spolková země Dolní Rakousy investuje do vinařského výzkumu

Finanční prostředky z dolnorakouského podpůrného fondu Strategie pro výzkum, technologie a inovace (RTI) jsou určeny na financování dvou výzkumných projektů zaměřených na regulaci chorob ve vinohradnictví. Celkem bude k dispozici 710 000 eur. Dva nové výzkumné projekty financované z výzvy RTI pro aplikovaný výzkum se zabývají třemi nejproblematičtějšími chorobami ve vinohradnictví: padlím révy, plísní révy a vadnutím hroznů.

Projekt „Vinepredict“ předložila skupina Klosterneuburg RTD Wine & Fruit Group a jeho cílem je vyvinout nové modely předpovědi pro padlí a plíseň révy s využitím umělé inteligence. Předchozí modely jsou založeny na rozsáhlých meteorologických údajích, které však nemusí nutně odrážet tlak napadení v jednotlivých vinicích. Cílem je zjistit, do jaké míry je možné předpovědět průběh choroby na základě konkrétního místa a s několikadenním předstihem a umožnit tak přesnější a účinnější ochranu rostlin. Využití senzorů ovlhčení listů v listové stěně, které díky využití umělé inteligence zohledňují konkrétní podmínky, by mělo být dalším přínosem pro ochranu životního prostředí. Výzkumný projekt potrvá do konce roku 2027 a je financován částkou přibližně 350 000 eur.

Cílem projektu „BAISIQ“, který vede Dr. Michaela Griesserová z Universität für Bodenkultur (pracoviště Tulln), je spolehlivě odhadnout výskyt vadnutí hroznů pomocí zobrazovacích metod a umělé inteligence. Za tímto účelem bude mezioborová skupina fyziologů rostlin, informatiků a techniků hledat způsoby, jak kvantifikovat výskyt vadnutí hroznů. Zkoumají se také možnosti včasné detekce. Cílem projektu je vyvinout diagnostický nástroj, který včas umožní vinařům provést svá rozhodnutí o datu a způsobu sklizně a zpracování hroznů. Projekt bude podpořen částkou kolem 360 000 eur.

DER WINZER/20. 1. 2025/JS

Důmyslný a inovativní systém proti jarním mrazům ve vinicích

Obávané jarní mrazy jsou důvodem k obavám a jedním z řešení je nový revoluční systém ochrany proti mrazu. Pomocí infračerveného světelného záření lze účinně snížit energetické ztráty způsobené nepříznivými povětrnostními podmínkami. Plně automatizovaný a ekologický systém ochrany vinice před mrazem Frolight poskytuje spolehlivou ochranu vinice. Systém se skládá ze dvou hlavních součástí: IR řídicích jednotek Frolight a IR trubic Frolight. IR řídicí jednotky zajišťují potřebné ovládání a distribuci elektrické energie do IR trubic, jejichž dlouhé řetězce infračervených světel, srovnatelné s pásky LED, jsou strategicky rozmístěny po celé vinici.

K aktivaci systému používá společnost Frolight teplotní čidla připojená k infračerveným řídicím jednotkám. Tato čidla nepřetržitě monitorují okolní teplotu a zajišťují, že se systém aktivuje přesně tehdy, když je to potřeba. Jakmile je dosaženo prahové teploty, IR řídicí jednotky zapnou IR trubice. Tyto trubice vyzařují infračervené světlo, které ▸

je směrováno na rašící očka a letorosty. Toto cílené infračervené záření rostlinu jemně zahřívá, čímž účinně zmírňuje rizika spojená s poškozením mrazem. Na rozdíl od běžných metod minimalizuje infračervené světlo tepelné ztráty způsobené faktory prostředí, jako je vítr nebo déšť, a zajišťuje, že se generované teplo soustředí na révu vinnou.

Další výhodou je, že funguje zcela automaticky, spouští se na základě zvoleného teplotního prahu. Jeho inteligentní senzory nepřetržitě monitorují okolní teplotu a aktivují systém přesně podle potřeby. A webová aplikace MyFrolight umožňuje systém pohodlně sledovat a spravovat odkudkoli. Tento systém ochrany vinic před mrazem byl již instalován na belgických, francouzských a anglických vinicích.

TECNOVINO.COM/LEDEN 2025/JS